

INDOKINIJOJE

KARO VEIKSMAI SU PSICHOLOGINIAIS TIKSLAIS

Paskutiniame Dirvos numeryje, rašydami apie perversmą Kambodijoje, pastebėjome, kad tas įvykis žadina baimę ir viltį. Baimę todėl, kad karo praplėtimo perspektyvos gali padidinti spaudimą į prezidentą greičiau trauktis iš pietryčių Azijos. Viltį todėl, kad nauja situacija siūlo naujas karines ir politines galimybes. Iš Valstybės Sekretoriaus pareiškimo senato užsienio reikalų komisijos ketvirtadienio posėdyje atrodė, kad JAV nenori pasinaudoti naujom galimybėmis ir užima "wait and see" poziciją, kas sukėlė visų "balandžių" pasitenkinimą. Jei taip iš tikro, iniciatyva ir to-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

liau paliekama komunistams. Už tat verta ilgėliau sustoti prie jų tikslų ir galimybių.

Vietnamo komunistų tikslas yra ir toliau palieka suvienyti savo valdžioje visą Indokiniją t. y. ne tik abu Vietnamus, bet ir Laosą su Kambodija. Iki šiol didžiausios pastangos buvo skiriamos išgalėjimui Pietų Vietname, skaičiuojant, kad abu kiti kraštai po pergalės Vietname patys nukris į Hanojaus sterblę kaip prinokę obuoliai. Juo labiau, kad Laose Hanojus turi apie 67.000 vyrų armiją, o Kambodijoje per 48.000. Vienų pajėgų pakaktų kariškai paklupdyti abu tuos kraštus. Ir jei Hanojus to iki šiol nedarė, tai todėl, kad esama situacija jam buvo naudingesnė. Amerikiečiai, tiesa, bombarduoja jo tiekimo kelius per Laosą, tačiau Kambodija iki šiol buvo neliečiama, o per ją komunistai siuntė apie 85% savo kariuomenės ir tiekimo į pietinį Vietnamą.

Iš kitos pusės reikia atsiminti, kad šiaurinis Vietnamas, tegu su gausia sovietų bei kinų pagalba, yra tik trečios eilės karinė pajėga. Jo karinės pajėgos viso turi apie 877.000 vyrų, iš kurių tik pusė sudaro reguliarią kariuomenę, o kita pusė yra sutelkta į miliciją. Didesnė reguliarios kariuomenės dalis yra už šiaurinio Vietnamo ribų: apie 100.000 Vietname, kiti, kaip minėjome Laose ir Kambodijoje.

Skaiciūmi pietinio Vietnamo ir JAV, kurio vienos ten turi apie 454.000 karių, jėgos yra daug pranašesnės, lygiai kaip ir savo technika, partizaninio karo pobūdis iki šiol leido tas gausnes jėgas laikyti 'po šachu'. Tačiau stipriausias komunistų są-

jungininkas yra tie Amerikos sluoksniai, kurie skaito, kad JAV išikišimas į buvusios Prancūzijos Indokinijos reikalus buvo didžiausia klaida, kurią atpirkti galima tik atiduodant tuos kraštus komunistams.

Prezidentui Nixonui pradėjus 'Vietnamizacijos' politiką, kuria siekiama galimai daugiau atsakomybės už pietų Vietnamą perduoti patiems vietnamiečiams, juos apginkluojant ir suteikiant visokeriopą pagalbą, su ja daugiau ar mažiau sutiko Amerikos dauguma ir spaudimas greičiau kraustyti iš to pasaulio krašto sumažėjo. Už tai komunistams dabar labai svarbu įrodyti kad vietnamizacija pasmerkta nepasisekimui. O tai įrodyti jie gali tik vėl padidindami žuvusių amerikiečių skaičių. Tai paaiškina prasidėjusios komunistų pavasario ofensyvos prasmę.

Iš vienos pusės jų žygiai Laose parodė, kad tą kraštą jie galėtų užimti, jei tik panorėtų, iš kitos pusės jie davė suprasti, kad jie nuo to susilaikytų, jei JAV sustabdytų Ho Čimino kelių bombardavimą. (Ta proga pastebėtina, kad tas bombardavimas yra toks tikslus, kad optimistų skaičiavimu, jis sunaikina pusę tiekimo, pesimistų - 20%). Ir jei Laose įmanoma nauja koalicinė vyriausybė, kodėl to negalima būtų padaryti pietiniame Vietname? Kaip matome, tas klausimas patiekiamas ne kam kitam kaip tik JAV viešajai nuomonei.

Tačiau kaip minėjome ir šiaurinio Vietnamo pajėgos nėra neišsemiamos, ir jei amerikiečiai nepasiduos panikai kaip po 'Tet' ofensyvos, P. Vietnamo nepriklausomybės perspektyvos gali tik sustiprėti. Tai turėdama galvoje, Prancūzijos vyriausybė nusprendė, kad susidarė

ALT S-gos Richmond, N.Y. skyriaus grupė narių susirinkę į mėtinį susirinkimą p. A. Reivytytėnės namuose. Sėdi iš kairės: D. Senikienė, dr. B. Paprockienė, pirm. J. Sirusas, P. Šimėnienė, I. Vakseliėnė, B. Onidnienė, E. Čekienė ir Bacevičienė. Stovi: A. Senikas, J. Bagdonas, A. Vakselis, E. Sirusienė, dr. V. Čekas ir p. Šimėnas. Nuotraukoje trūksta A. Reivytytėnės, L. Tamošaičio nuotrauka

VEIKLUS TAUTININKŲ SKYRIUS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Richmond Hill, N.Y. skyriaus narių susirinkimas įvyko š.m. kovo 14 dieną, A. Reivytytėnės rezidencijoje.

Skyriaus pirm. Jurgis Sirusas padarė pranešimą iš praeitos veiklos ir siūlė valdybos numatytus planus pagyventi ateities darbams. Buvo perskaityti ALTS-gos aplinkraščiai, kurių pagėdavimus susirinkimas nutarė aktyviai vykdyti. Sąjungos centro valdyba pagėdauja paminėti Tumą-Vaižgantą, ką newyorkiečiai jau atliko dalyvaudami Korp! Neo-Lithuania Filisterių S-gos suruoštame minėjime.

Prieita išvados, kad nors to skyriaus nariai šiuo metu nėra labai aktyvūs savo organizacijos vidaus veikloje, tačiau labai aktyviai dauguma narių reiškiasi ir bendrinėse lietuvių organizacijose kitur nuosirdžiai aukodami savo jėgas. E. Čekienė vadovauja Lietuvos Nepriklausomybės Fondui, ku-

ris praeitais metais išleido anglų kalba knygą apie Lietuvą "Lithuania 700 Years" pusantro tūkstančio egz., juos išplatino ir š.m. vasario mėnesio pradžioje išėjo antroji pataisyta laida 1000 egz.

Dail. J. Bagdonas yra BALFo centro valdybos sekretorius, A. Senikas išdinininkas, A. Vakselis sėkmingai vadovauja Lie-

tuvių Bendruomenės New Yorko Apygardai, kurios iniciatyva šiemet Vasario 16 proga buvo suruošta gausi dalyvusių dailininkų ir jų kūrinių skaičium paroda Kultūros Židinio patalpose. Ir kiti skyriaus nariai turi įsipareigojimų įvairiose organizacijose.

Susirinkimas nutarė paremti Dirvą. Po oficialios dalies buvo vakšės.

KREIPĖSI Į TARPPARLAMENTINĘ SAJUNGĄ

Ryšium su š. m. kovo 30 — balandžio 4 d. Europoje, Monako kunigaikštijoje, Monte Carlo, sukviesta Tarpparlamentinės Sąjungos konferencija, Vlikas pasiuntė telegramą (tuo metu vykus JAV pašto streikui) JAV delegacijos minėtoje konferencijoje, pirmininkui sen. John J. Sparkman. Jos turinys toks:

"Tarpparlamentinės Sąjungos konferencijoje, netenka abejoti, dalyvaus ir Sovietų S-gos Aukščiausiojo Sovieto delegacija, nors jis nėra tikras parlamentas ir neatstovauja sovietų gyventojų valios ir tikrovėje jis tėra komunistų partijos įrankis ir kaip toks, neturi teisės būti Tarpparlamentinės Sąjungos nariu.

Be to, Aukščiausiojo Sovieto dalyvauja ir okupuotų Baltijos valstybių vadinami delegatai. Kaip jums, senatoriau, yra žinoma, Sovietų Sąjunga, buvusi sandėry su nacių Vokietija, jėga okupavo Baltijos valstybes, jas smurtu bei klaida inkorporavo į TSRS ir jas neteisėtai pavertė sovietų socialistinėmis respublikomis.

JAV 83-joje Kongreso sesijoje, Atst. Rūmų specialus komitetas pagrindiniai ištyrę, paskelbė tokio turinio pareiškimą dėl Baltijos valstybių inkorporavimo: (cituojuama) "TSRS pretensijos, kad sovietų 1940 m. vykdyti rinkimai buvo laisvi ir atlikti savanoriškai ar kad tų rinkimų išvadoje sukviesto seimo rezoliucijos, kuriomis prašoma tas valstybes pripažinti sovietų respublikomis, esančios teisėtos — yra klaidingos ir neturi jokio pagrindimo".

Sovietų agresija, įvykdyta Lietuvoje bei kitose dviejose Baltijos valstybėse ir vėliau sekęs tų kraštų sovietinimo vyksmas, pažėdžiant buvusius tarptautinius Sovietų Sąjungos įsipareigojimus, sutartis su Baltijos valstybėmis bei paneigiant pagrindinius tarptautinės teisės bei teisingumo principus, — visa tai JAV ir daugelio kitų demokratinių pasaulio kraštų yra pasmerkta ir atsakyta tai pripažinti kaip teisėtą faktą.

Atsiskaitant pripažinti Baltijos valstybių vadinamų atstovų įjungimą į Aukščiausio Sovieto delegaciją, tai dar kartą pabrėžtų tos sovietinės institucijos neteisėtą pobūdį. Cia pridurtina, kad Maskva arogantišku būdu tų Baltijos valstybių kvieslingams paveda ir vadovauti Aukščiausio Sovieto delegacijoms Tarpparlamentinėje konferencijoje.

Atkreipdamas į aukščiau išdėstytus faktus Tamstos dėmesį, Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas maloniai jūsų prašo:

1. Kiekviena tinkama proga atsiriboti nuo Aukščiausiojo Sovieto delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungos konferencijoje, tuo būdu pabrėžiant tos delegacijos netinkamą atstovauti pobūdį;

2. paneigti Aukščiausiojo Sovieto teisę kalbėti sovietų okupuotos Lietuvos vardu;

3. kelti konferencijoje sovietų vykdomo Baltijos valstybėse kolonializmo klausimą, reikalaujant jį panaikinti ir suteikiant Lietuvai, Latvijai ir Estijai (Nukelta į 2 psl.)

Kas nauja Pasaulyje

• SOVIETŲ trys mokslininkai kreipėsi į Brežnevą laišku kviesdami sudemokratinėti visuomeninį gyvenimą. Jie nurodo, kad dabar yra savižudiška praraža tarp inteligentų ir vyriausybės, jie atkreipia dėmesį į dabar laisvo pasisakymo slopinimą, bei kritikuoja sovietų užsienio politiką dėl Berlyno ir Artimųjų Rytų.

• VOKIETIJOS kancleris Brandt šią savaitę viešė Amerikoje. Čia jis lankė vokiečių karo laukmus atliekančius stažą Texase, o penktadienį oficialiai matysis su prezidentu Nixonu Baltuose Rūmuose. Šeštadienį jis stebės Apollo 13 iššovimą mėnuliu.

• JAPONIJON grąžintas iš Šiaurės Korėjos keleivinis lėktuvas, kurį buvo pagrobė komunistai japonų studentai, pasivadinę "Raudonosios Armijos" nariais. Piratai pasiliko komunistinėje Korėjoje.

• WASHINGTON praeitą šeštadienį keliadėšimt tūkstančių žmonių dalyvavo mitinge pasisakant už sąjungininkų karinę pergalę Vietname.

• MUENCHENE užsidarė kino teatrai. Iš buvusių 138 kino teatrų šiandien veikia tik 61. Kiti paversti naktiniais restoranais ar universalinėmis kraituvėmis.

• ANGLIJA už 144 milijonus dolerių parduos Rumunijai vamzdžių, kurie skirti nusausinimo darbams Dunojaus baseine. Prieš tai buvo parduoti vamzdžių už 52 milijonus dolerių.

• LENKIJA, kad gavus vakarų devizų, numato išleisti savo darbininkus darbams Vakarų Vokietijoje. Iki šiam laikui daug lenkų dirbo Rytų Vokietijoje, kuriai trūksta nekvalifikuotų darbininkų.

• GUATEMALOS teroristai nužudė Vak. Vokietijos ambasadorių Karl von Spreit, kurį buvo pagrobė reikalaujanti iš Guatemalos vyriausybės paleisti politinius kalinius. Brazilijoje mirties išvengė JAV konsulas, o Argentinoje sovietų diplomatas, kuriuos teroristai bandė pagrobti.

• GRAIKIJA sudaro rūpesčio NATO valstybėms. Nežinrūti, kad šiuo metu kraštą valdo antikomunistinė pulkininkų vyriausybė, Graikija paskutiniu laiku pradėjo daugiau flirtuoti su komunistiniais kraštais ir stipriau ginkluotis. Turkija prisibijo, kad Graikija neišstotų iš NATO, tada lengvai galėtų įsikišti karas dėl Kipro salos tarp Graikijos ir Turkijos.

Plečiant prez. Nixono programą prieš vandens teršimą, Cincinnati, Ohio mieste kovo 25 d., JAV federalinė vyriausybė ir Ohio valstija pasirašė sutartį, kuria federalinei vyriausybei perleidžiama 19 akrų žemės Ohio valstijoje, ant kurios bus pastatytos žuvų tyrimų laboratorijos. Už federalinę vyriausybę sutartį pasirašė nuotraukoje iš kairės inž. Valdas V. Adamkus ir Richard A. Vanderhoof, o už Ohio valstiją gubernatorius James A. Rhodes ir konservavimo departamento dir. Fred E. Morr, inž. V. Adamkus pasiliks gyventi Cincinnati mieste, kur vadovaus Ohio Basin Region įstaigai.

TRYŠ VAIŽGANTO MINĖJIMAI PHILADELPHIJOJE

Netaip seniai užsi-sklandė pavadinti J. Tumo-Vaižganto metalai, to taip žymaus ir garbingo Lietuvos sūnaus - kunigo, visuomenininko, keletos laikraščių bei žurnalų redaktoriaus ir įžvalgaus publicisto; rašytojo beletristo ir literatūros istoriko; daugelio organizacijų steigėjo, pirmininko ir garbės nario; pagalbos reikalingo globėjo ir užtarėjo bei geradario. Tik kažin ar visi kultūriniai sambūriai paminėjo tą brangią sukaktį. Kas dar to nepadarė, tai derėtų artimiausiu laiku nors savo susirinkimuose prisiminti J. Tumo-Vaižganto asmenį ir jo tautinės minties puoselėtoją idėją.

Su pasitenkinimu tenka pabrėžti, kad Philadelphiajos lietuvių kolonijoje J. Tumo-Vaižganto prisiminimas įvyko net trim atvejais: 1969 m. rugsėjo 6 d. per Bendruomenės Balso radiją, kalbėjo dr. V. Maciūnas. Tų pat metų gruodžio 6 d. ALT S-gos Philadelphiajos skyrius pristatė platesnei lietuvių visuomenei Lietuvos banko patalpose. Paskaitininku buvo teisininkas Antanas Diržys iš New Yorko, o trečią kartą š.m. vasario 22 d. LB vietos apylinkės v-ba, Šv. Andriejaus parapijos salėje susirinkus davė progos iškalbėti prof. J. Puzino kalbos. Po paskaitos su didesniu ar kiek mažesniu įsijautimu iš J. Tumo-Vaižganto raštų ištraukė paskaitė dailiojo žodžio interpretatorės V. Majauskienė ir A. Zerr-Maciūlaitytė.

Paminėtų kalbėtojų paskaitos buvo gerai paruoštos ir turiningos. Anot to posakio, betgi ji atliko tą pačią giesmę tik kita gaida. Gal prof. J. Puzinas kiek daugiau nušvietė ir išanalizavo J. Tumo-Vaižganto asmenį pasiremdamas iš anuomet jį arčiau pažinusių asmenybių atsiliepimais ir iš jo veikalo užrašyto žodžio atskleidimais. Čia neduodu pilnesnės paskaitos apibūdinimo ar jos santraukos suglaudavimo, nes mūsų spaudoje tokių straipsnių netrūko. Kita vertus, kas yra skaitęs jo raštus, tas neabejotinai daugiau pažino ir patį kūrėją ir savo tėvynainiams mestą idėją. J. Tumo-Vaižganto kūrybos viršūnė, tai Pragiedrulių veiklas. Per juos Lietuvos padangės žvaigždės mirgėjo...

Gyvenimo lemtis nelaukta privertė mūsų tautos daliai pasitraukti iš tėvynės į svetimus kraštus sauprieglobsčio ieškoti. Jau nemaža ei-

lė metų blaškomės šen ir ten vis tikėdami grįžti į prarastą Tėvų Žemę. Gražu, viltis ir kartų gyvenimą pasaldina.

Bet šiandien vien to neužtenka.

Su metų slinktimi ėmėm vis stipriau išsiskirti į svetimą žemę, o taip pat pamažu nublukinti savo gimtajam kraštui meilės sentimentą, kaip to pat neretai ir savo tautos broliui lietuviui. Nemažas negerumas mus slegia, nes iš-eivijoje pritrūkome stipraus ramscio, kitaip taurus, šviesių asmenybių kas mus daugiau sugebėtų vesti į didesnę tautinę vienybę ir tvirtiau įdvasintų meilę savo tautos broliui lietuviui.

Mums šiandieną trūksta Tumų (šviesių asmenybių) iš kurių labai daug galėtume pasimokyti bei pasisavinti: darbštumo darbe, atkaklumo nugalėti kad ir sunkiausias kliūtis, ištvermės kovoje dėl savo tautos laisvės ir gražaus bei darnaus sugyvenimo tarpusavyje, nors mus ir skirtų nevienodi pasaulėžiūriniai įsitikinimai. Jo vidinė šiluma ir giedri nuotaika visus gaivino ir tirpdė ledus atsiradusių žmogiškuose tarpusavyje santykiuose, o trykštanti jaunatviška energija nevieną paskatino imtis didelių, kad kartais ir nenugalimų darbų.

J. Bubelis.

TORONTE

Prie varlyčių, zuikučių ir antyčių stalo.
S. Dabkaus nuotrauka

Toronto "Šatrijos" tauto jaun. skaučių draugovės "Tulpės" skautės su vadovėmis S. Kazilevičiūte, R. Sapočkinaitė ir B. Abromaitienė prie savo Maitino, Kaziuko mugėje, laimėjusios antrąją vietą.
S. Dabkaus nuotrauka

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1970 metų spalio 1 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėlė ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėdama, voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 300 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais nesikiama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

AUSTRALIJOJE MIRĖ J. LAŠAITIS

Sydnejaus lietuviai kovo 19 d. palaidojo dar vie-
ną sąmoningą ir darbštų
lietuvių Juozą Lašaitį,
sulaukusį 78 metus am-
žiaus.

Juozas Lašaitis gimė Kybartuose. Ten pat 1911 metais sukūrė šeimą su Ona Parotaityte. Nenorėdamas tarnauti Caro kariuomenėje, 1912 metais išbėgo Anglijon, kur išgyveno 7 metus dirbdamas anglų kasyklose. Grįžo į laisvą Lietuvą 1921 metais, kur išgyveno iki išbėgimo į Vokietiją 1944 metais. Gyvendamas Kybartuose dirbo muitinėje. Lašaičiai išaugino gražią šeimą -- 10 vaikų, kurie yra visi gyvi ir gyvena -- Lietuvoje 1 sūnus ir 1 dukra, Anglijoje 3 sūnus, Amerikoje 1 sūnus ir Australijoje 2 sūnus ir 2 dukros. J. Lašaitis 1950 metais atvyksta Australijon. Pradžioje gyveno Cowra stovykloje, o vėliau persikėlė į Sydnėjų ir čia jo priemiesčiuose kuriasi kaip ir visi atvykėliai. Išėjęs pensijon Juozas Lašaitis apsigyvena kartu su dukra Brazeilene. Pas-

utiniu laiku sveikatai sušlubavus buvo paguldytas Lidcombės ligoninėje, kur ir mirė.

Kovo 18 d. vakare laidojimo koplyčioje Fairfield kun. P. Butkui vadovaujant buvo sukalbėtas rožinis ir Dainos choras sugiedojo Viešpaties Angelas. Laidojimo dieną atlydėtas į Lidcombės bažnyčią kurioje gedulingas Šv. Mišias atnašavo kun. P. Butkus. Laikė Šv. Mišių išpūdingai giedojo Sydnėjaus Dainos choras vadovaujant dirigentui Br. Kiveriui.

Palaidotas Rookwoode Lietuvių Kapinėse.

Ilsėkis mielas Juozai, šioje tolimoje Australijos žemėje. (va)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
TOOL & DIE MAKERS
Experienced in form tool & Machinery rebuilding ability
AUTOMATIC SCREW MACHINE
SET UP
and operators and trainees.
For Acme & Cone Automatics.
Excellent fringe benefits, hourly rate.
Steady employment. Full or part time.
Southeast location
BARMATIC PRODUCTS CO.
13605 Union Ave.
CLEVELAND, O. (21-27)

PO PIETU KRYŽIUM VLADAS RADZEVIČIUS

NIEKO NETRŪKSTA

Italai, graikai, ukrainiečiai ir visas kitas aplinkinis tautų mišinys, yra įsitikinę, kad jų kaimynams Jurgaičiams nieko netrūksta. Ir patys Jurgaičiai, jau prailę ir su amžiaus raukšlėmis išvagotais veidais, dažnai savo tarpe pasidžiaugia, kad viskas gerai susiklostė ir kad Australijoje jiems pavyko "visai gerai" įsikurti.

Jurgaitis, nors ir be jokios specialybės, per dvidešimt metų išdirbtu toje pačioje darbovietėje, prasimušė į gerai atlyginamus boselius. Gyvena ne tik gražiame moderniškame, bet ir pilnai išmoktame name. Garaže visada naujos laidos mašina. Duktė ištekinu už pasiturinčio graiko, kurio dėdukas paliko jam gražius gabalus žemės pačiam mieste. Sūnus, nors ir tinginys, buvo prastumas pro universitetą, vedė juodą kaip čigonę italę ir, daržininkystėje besiverčiantiems jos tėvams padedant, nusipirko puošnią vilą turtingais kaimynais apsuptose užmiesčio kalvose. Dabar, anot Jurgaičio, sūnus į visus gali tikrai žiūrėti iš viršaus. Patys Jurgaičiai, kad padidintų savo "socialinį statusą", pirkę pajūryje sklypą ir rangovas pasta-tė patrauklų, puošnį iš lauko (o tai svarbiausia) atrodantį vasarnamį. Anksčiau su vyru kartu sunkiai dirbusi ir centą prie cento krovusi Jurgaitienė dabar jau džiaugiasi tik anūkais, nors jie lietuviškai ir nesupranta.

Vykdamas į Australiją, Jurgaitis tesvajojo tik šiaip taip prastumti dienas, kol galės grįžti į Lietuvą ir atgauti anot jo savo vietą administracinėje hierarchijoje. Tačiau dabar Jurgaitis taria, kad jis atsiekė daugiau, negu Lietuvoje būtų atsiekęs.

Jurgaičių gyvenime vis dėlto pasitaiko momentų, kada jiems niekas nemėli. Tokiam nepasitenkinimo valandėlėm Jurgaitis skundžiasi žmonai:

-- Širdžiai kažko trūksta ir gana.

Nors žmona visada atkerta, kad jam tik keptų ropių trūksta, bet ir ji pati, ypač savaitgaliais, vaikšto paniurusi, su laisvai nukarusia apatine lūpa. Paslankiojus kiek, Jurgaitienė, paprastai, sėdasi prie lango, pasiima "Womens Weekly", perverčia kelis puslapius, bet akys greitai nukrypsta į lauką ir ji pradeda tyliai dainuoti... lietuviškai! Kartais nuskamba viena dainelė, kartais kita. Ir Jurgaitis, dykai tysodamas minkštasiuoly, klausosi kol pamiršta cigaretę pradeda svilinti lūpas.

-- Galėjai ir chore dainuoti, -- kažkaip nenorom jis pastebi.

-- Kokiam? -- nutrūksta Jurgaitienės daina, nors ji pati puikiai žino, kokią chorą vyras turi galvoje. Nelaukdama atsakymo, ji balsiai svajoja: -- Įdomu, ką dabar kiti lietuviai daro. Juk šeštadienių vakarais...

-- Aš tau sakiau, kvaila boba, kad nesuktum sau galvos, ką jie daro. Tai jų reikalas. O ką gi jie mums galėtų duoti, ko mes dar neturime?

Žmona norėtų atsakyti, kad ir po dvidešimties metų tiek ji, tiek ir Jurgaitis jaučia šviesą svetimi tarp svetimų. Ji pati ilgesio minutėm prisipažįsta, kad prarado dukterį ir sūnų, kad anūka nėra jos anūka. Ji jaučia kad kiti lietuviai, nors gali ir mažiau pasiturti, atrodo laimingesni, nes jie laikosi krūvoje, nuolat tarpusavy susitinka lietuviškuose parengimuose. Pasakytų viską vyrui, bet kas iš to?... Ir vyras ir ji pati jau seniai atitrūko nuo vietos lietuvių, su kuriais taip nuoširdžiai susitikinėdavo pačioje įsikūrimo pradžioje, kada dar neturėjo nei mašinų, nei vasarnamių, kada visko truko, o džiaugsmo širdyje buvo daug. Dabar gi namai visko pilni, bet viduje tuščia ir nyku. O žmonės galvoja, kad nieko netrūksta.

* MIRE PERIODINIS SPAUDOS PIONIERIUS, š.m. kovo 19 d. Adelaidėje nuo širdies smūgio mirė pirmojo lietuviško laikraščio Australijoje -- "Australijos Lietuvis" įsteigėjas, leidėjas ir redaktorius Jurgis Glušauskas - Arminas. Jis taip pat buvo įsteigęs Australijoje ir pirmą lietuviškų knygų leidyklą. Pradėjęs periodinės spaudos pionieriaus darbą 1948 m. rudosios anglies kasyklose Leight Creek, Pietų Australijoje, savo laikraštį sustabdė, kai Australijoje atsirado kiti du lietuviški savaitraščiai. Tuo pačiu laiku jis uždarė ir savo knygų leidyklą.

Vėlonis buvo gimęs Balbierišky 1909 metais. Pirmosios bolševikų okupacijos laikais buvo miškų komisarų, bet kaip LE pažymėta, dirbo ir rezistenciniame judėjime. Bolševikus išvijus, plačiau savo išgyvenimus aprašė "Lietuvių Archyve", o vėliau ir laikrašty "I Laisvė". Aukštusius prekybos mokslus baigė Vokietijoje, o ekonomijos Adelaidėje. Paskutiniu laiku redagavo vietos lietuvių dvi-savaitinį biuletinį "Adelaidės Lietuvių Žinios".

* "VYTIES" SPORTO KLUBAS (Adelaidė) š.m. kovo mėnesį susijungė į šį klubą, buvo pirmieji krepšinio populiariausieji Pietų Australijoje. Ilgą laiką australai krepšinininkai negalėjo jiems prilygti, nors šiandien mokiniai pralenkė mokytojus.

Prie Vyties klubo veiklos stiprinimo prisidėjo visa eilė vietos lietuvių, tačiau ligšiol iš jų išsiskiria du: Stasys Urnevičius ir Jonas Jaunutis. Pirmasis daug prisidėjo kaip aktyvus sportininkas, treneris ir vadovas, o antrasis, kaip rūpestingas administratorius, klubo pirmininkas. Šiandien J. Jaunučio prieauglis stipriai reiškiasi krepšinio aikštėje.

Klube šiuo metu yra apie 100 aktyvių sportininkų.

* DR. ALGIS KABAILA, kaip praneša "Mūsų Pastogė", tapo pirmuoju lietuviu profesorium Australijoje. 1946-1948 metais studijavęs Stutgarto aukštojo technikos mokykloje, 1950-1951 m. baigė Melbourne technikos koledžą ir vėliau buvo pakviestas ten pat lektoriauti, o nuo 1963 m. jis lektoriavo Sydnėjaus universitete, kuris dabar ir pakėlė jį į profesorius. Prof. dr. A. Kabaila gana aktyviai reiškiasi bendruomeninėje veikloje.

KREIPĖSI !...

(Atkelta iš 1 psl.)

galimybę vykdyti laisvo apsisprendimo teisę."

Vliko Valdyba pavedė savo atstovui Vak. Vokietijoje, Valteriui K. Banaičiui, dalyvauti Monte Carlo vyksiančioje Tarpparlamentinėje konferencijoje, joje paskleisti atitinkamą literatūrą bei sekti jos eigą.

(ELTA)

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.KAS LAIMĖJO
DIRVOS DOVANAS?

Dirva savo skaitytojams, rėmėjams, kurie praeitą rudenį atsiliepė į redakcijos prašymą ir savo pinigine auka parėmė laikraštį š. m. balandžio 6 d. burtų keliu paskirstė dovanas. Jas laimėjo šie rėmėjai:

Vieną savaitę atostogų p. Slyvinių vasarvietėje Blue Water Manor, Diamond Point, N. Y. laimėjo Antanas Mažeika, Los Angeles, Calif.

Dail. Ilonos Peterienės paveikslą laimėjo Kazys Ripskis, Chicago, Ill.

Gintarinis karolių — G. Dragūnas, Philadelphia, Pa.

Koplytėlės drožinį — dr. J. Skrinška, Cleveland, O.

Geležinio Vilko drožinį — A. Daunys, Syoset, N. Y.

Tautinį audinį-takelį — M. Vaišnys, Hartford, Conn.

Metinę Dirvos prenumeratą — Iz. ir A. Jonaičiai, Cleveland, Ohio.

P. Alšėno parašytą Martyno Jankaus monografiją: kun. J. Žvirblis, Grand Rapids, Mich., A. Vitkus, Harrison, N. J., A. Sumakaris, Cleveland, O., A. H. Bankaičiai, Fairview Park, O., K. Kraučiušas, Chicago, Ill.

V. Šliogerio parašytą knygą Antanas Smetona: A. Juodvalkis, East Chicago, Ind., G. Alekna, Racine, Wisc., P. Bulke, Hamilton, Ont., D. Mekišius, Long Beach, Calif., J. Puikūnas, Los Angeles, Calif.

S. Rūkienės atsiminimus Vergijos Kryžkeliose I dalis: V. Skirmuntas, Kenosha, Wisc., K. Kalendra, Concord, Ont., V. Kulbokas, Cicero, Ill., A. S. Zatkus, Hennosa Beach, Calif., K. Mažonas, Parma, Ohio.

R. Spalio romaną Rezistencija: A. Rutkūnas, St. Charles, Ill., J. Briedis, Detroit, Mich., A. Garmus, Cleveland, Ohio, T. Mečkauskas, Lansing, Ill., N.

Linkevičiūtė, Hickory Hills, Illinois.

Alės Rūtos romaną Kelias į Kaigr: V. Mažeika, Chicago, Ill., A. Simutis, Laurelton, N. Y., J. Kregždė, Cincinnati, Ohio, L. Č. Kiliuliai, Dorchester, Mass., S. Balys, Grand Rapids, Mich.

PRAŠO IŠTREMTI
SOVIETŲ DIPLOMATĄ

Visuose Toronto dienraščiuose plačiai nuskambėjo Ilmar Heinsoo vadovaujamos Estų Centrinės Tarybos raštas užsienio reikalų ministrui M. Sharp, reikalaujantis ištremti iš Kanados sovietų ambasados Otavoje pareigūną konsuliniam reikalams Michailą Murnikovą (moka estų k.). Jis kaltinamas dažnomis kelionėmis į Torontą, kurių pagrindinis tikslas yra estų bendruomenės skaldymas me lo ir šantažo priemonėmis. Kadangi į jį turi kreiptis norintys tėvų kraštą aplankyti estai, M. Murnikovas iš oficialaus prašymo vizai gauti surenka pakankamai žinių apie jų giminės Estijoje. Vėliau jie gauna anoniminius laiškus, grasinančius bausmėmis giminėms, jeigu minėtasis asmuo nepasitrauks iš estų politinių organizacijų išeivijoje. Kaikuriems estams grasinama atskleisti jų jaunystės dienų padarytas kvailystes ir meilės avantiūras.

Toronto dienraščio "The Telegram" korespondentas P. Worthingtonas rašo, esą manoma, jog M. Murnikovas ir V. Kalužny yra sovietų KGB žvalgybos agentai, turintys pulkininkų leitenantų karinius laipsnius. Dip-

nystės dienų padarytas kvailystės ir meilės avantiūras.

Viešėdamas Toronte M. Murnikovas ieško ryšių su estais, kartais netgi pristatydamas su sovietų grupe atvykusius estų menininkus. Susitikimas su tautiečiais, atvykusiais iš tėvynės, yra stiprus masalas. Po tokių pokalbių pasipila anoniminiai laišukai juose ne dalyvavusiems estams, įtaigojantys, kad pokalbio dalyviai yra sovietų kolaborantai, laisvės kovos išdavikai. Taigi, M. Murnikovas vienus estus stengiasi pakreipti savo naudai gražiais pažadais ar asmeniniu šantažu, o tuos, kurie nepaklūsta, bando melo priemonėmis kompromituoti estų bendruomenėje.

Estų skundas neliko be atgarsio. Kanados užsienio reikalų ministro pavaduotojas A. E. Ritchie paprašė sovietų ambasadorių B. Mirončičenką sustabdyti M. Murnikovo nepageidaujamą kelionę į Torontą, jo broliavimąsi į estų bendruomenę, nes toks diplomato elgesys kenkia geriems Sovietų Sąjungos ir Kanados santykiams. Priešingu atveju jam gresia ištremtimas iš Kanados, kurioje M. Murnikovas jau yra praleidęs beveik penkerius metus.

Šia proga spaudoje minimas ir sovietų ambasados I sekr. Vladimiras Kalužny, nepaprastą dėmesį rodąs federacinio parlamento nariams. Kiekvieną progą jis panaudoja ryšiams užmegsti, o po to tampa nuolatinio parlamentaro svečiu. Otavoje juokaujama, kad V. Kalužny daugiau laiko praleidžia parlamentarų raštinėse nei Sovietų ambasadoje. Lig šiol jam jau pavyko suartėti su 20 federacinio parlamento narių, kurių didžioji dalis nepasitiki jo dirbtiniu nuoširdumu ir informuoja RCMP saugumiečius apie neprašytą svečių.

Toronto dienraščio "The Telegram" korespondentas P. Worthingtonas rašo, esą manoma, jog M. Murnikovas ir V. Kalužny yra sovietų KGB žvalgybos agentai, turintys pulkininkų leitenantų karinius laipsnius. Dip-

LIETUVIŠKOJO GYVENIMO NUOTAIKOS

Nors kartais girdime dejuojančių balsų, kad lietuviška veikla išeivijoje silpnėja, tačiau taip nėra. Paskutiniu laiku, kai išmokom šio krašto kalbą, kai apsirūpinom materialiniu pagrindu ateičiai, pradėjom veikti visi įvairiausiais metodais ir priemonėmis. JAV didmiesčiuose ir kaimuose net ir svetimoje spaudoje užtikiname Lietuvos vardą. Iniciatoriams nutarus kokiądidesnį darbą ar žygiatlikti, bematant sumetam reikalingą sumą lėšų jei matome tokio užsimojimo tikslą bei prasmę.

Praėjus Vasario 16 dienos minėjimams matome pilnus mūsų laikraščius aprašymų ir nuotraukų iš įvairiausių laisvojo pasaulio miestų ir miestelių. Matėme pas JAV valdžios aukštesnius ir žemesnius žmones apsilankiusius netik organizacijų vadovus, bet ir visai atsitiktinius asmenis, niekur ir niekuomet nepriklausančius ir lietuvių gyvenime nematomus. Malonu, kad bent Vasario 16-ji dar visus išjudina. Kur tik lietuvių gyvena ten ir Lietuvos nepriklausomybės klausimas dažniau ar rečiau iškyla.

Labai išsamiai apie Lietuvą buvo išspausdinta vokiečių laikraestyje "Stimme der Freiheit", 1969 m. gruodžio mėn. numeryje su Vasario 16 gimnazijos rūmais, su vyskupo dr. A. Deksnio gimnazijos auklėtinų tarpe ir prezidento a.a.

lomato vardas jiems tėra priedanga špionažui. Panašaus tipo esąs ir sovietų ambasados antrasis sekretorius Nikolaj Machnin, kuris nuolat lankosi pas ukrainiečius.

(Tėviškės Žiburiai)

• Birutė Pūkelevičiūtė. RUGSĖJO SEŠTADIENIS. Draugo premijuotas romanas. Kaina \$5.00. Gaunamas Dirvoje.

• REZISTENCIJA. R. Spalis. Romanas. 430 psl. Išleido Viltis. Kaina \$6.00.

EMILIJA ČEKIENĖ

A. Stulginskio nuotraukomis paskirtas visas to laikraščio puslapis.

Mūsų nepriklausomybės šventės proga straipsniai pasirodė ir šveicarų spaudoje dr. A. Geručio dėka.

Delaware, Indiana ir Kansas valstijų gubernatoriai paskelbė proklamacijas dėka ir pastangomis profesinės organizacijos Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos, kuriai vadovauja dr. Vaclovas Paprockas. Lietuvos vardas ten buvo paminėtas ir vietos spaudoje. Gubernatoriams buvo pasiūsta po knyga Lithuania 700 Years.

Maloni staigmena buvo atskleidus "Medical Opinion and Review" žurnalą š.m. nr. 1, kur buvo ilgas straipsnis ant rašte "It's a Long Way to Telsiai". Autorius dr. Joseph E. Shorr, psichologas iš Los Angeles, Californijos, kurio tėvas buvo gimęs Lietuvoje, nuvyko į Lietuvą aplankyti Telsiuose gyvenančių savo giminų ir tėvo gimtosios vietos, deja, į Telsius nebuvo jam leista važiuoti iš Vilniaus, kur jis aprašo savo nusivylimus.

Autorius aprašo kelionės išpūddžius apie Lietuvą, Latviją ir Estiją, kur jis norėjo aplankyti psichiatrines ligonines, bet Taline jam nepaunešę nuvežė į modernią ligoninę, kur vienas korespondentas išgyrė, o kitas pasipiktinęs išpeikė. Draugas vasario 26 d. numeryje rašo: "Jei iki šiol šios mūsų susikaupimo šventės metu girdėdavome rimtų ir uždegančių kalbų, tai šiame minime turėjome išklauasyti net 45 min. trukusią kontroversinę, pilną diskusinių minčių ir sarkazmo paskaitą... Aišku, K.K. Miklo kalba sukėlė nepasitenkinimo ir pasipiktinimo". Ir čia atpasakoja eilę jo paskleistų minčių.

O Dirva vasario 25 d. rašė: "Labai įdomi buvo Batūno vykdomojo pirm. Kęstučio Miklo kalba. Savo kalboje jis prašė: remti Altą, Rezoliucijų Komitetą, Batūną, Vliką, brautis daugiau į vietinę Amerikos spaudą ir ten kelti Lietuvos reikalus". Kuriam tikėti?

Lietuvos vardą garsiname ir praktiškai žygiais patekdami į svetimą spaudą. Štai dabar kalbame apie tautinių šokių grupės siuntimą į Pietų Ameriką parodyti mūsų šokėjų sugebėjimą me niškai išpildyti tautinius šokius. Malonu, žinoma, bus šokėjams pamatyti svetimus kraštus ir ten gyvenančius lietuvius. Malonias valandas praleis ir tenykščiai mūsų tautiečiai su savo jaunimu.

Tas malonumas kainuos apie 15000 dol. Bet jei tas žygis pasibaigs tik kelių dienų viešnagė, vienu su kitais vaišėse pabendraavimu, tai būtų nepateisinamas pinigų mėtymas. Tiesa, tuose kraštuose paminės mūsų gražų jaunimą jų spaudoje, bet visa tai tikrai trumpas greit praeinantis ir pamirštamas momentas. Už tokią sumą būtų galima atlikti kultūros srityje daug didesnę pastovesnę mūsų krašto reprezentaciją. Gal reiktų ir būtų daug pigiau pirma nusiųsti ten mūsų tautinių šokių vadovą paruošimui vietos

jaunimo, arba iš ten atsikviesti, kad čia išmokę grįžęs galėtų pats organizuoti, tuo labiau, kad tų tautinių šokių šokėjai, kaip paskelbė Dirvoje kovo 6 d. Australijos bendradarbis V. Radzevičius, šoka, garsina Lietuvos vardą, bet patys nežino, kas yra Vasario 16-ji lietuviams ir jiems patiems, kodėl jų tėvai tą dieną švenčia, kokią ji turi ryšį su juo ir jo tėvais, kai tuo tarpu net ir prancūziškai Paryžiuje, kaip Drauge kovo 18 d. rašo Rita Ausiejūtė, ne tik šoka lietuvių tautinius šokius, bet ir stengiasi išmokyti kalbėti, išsisiuvinėja patys lietuviškus raštus ir k.

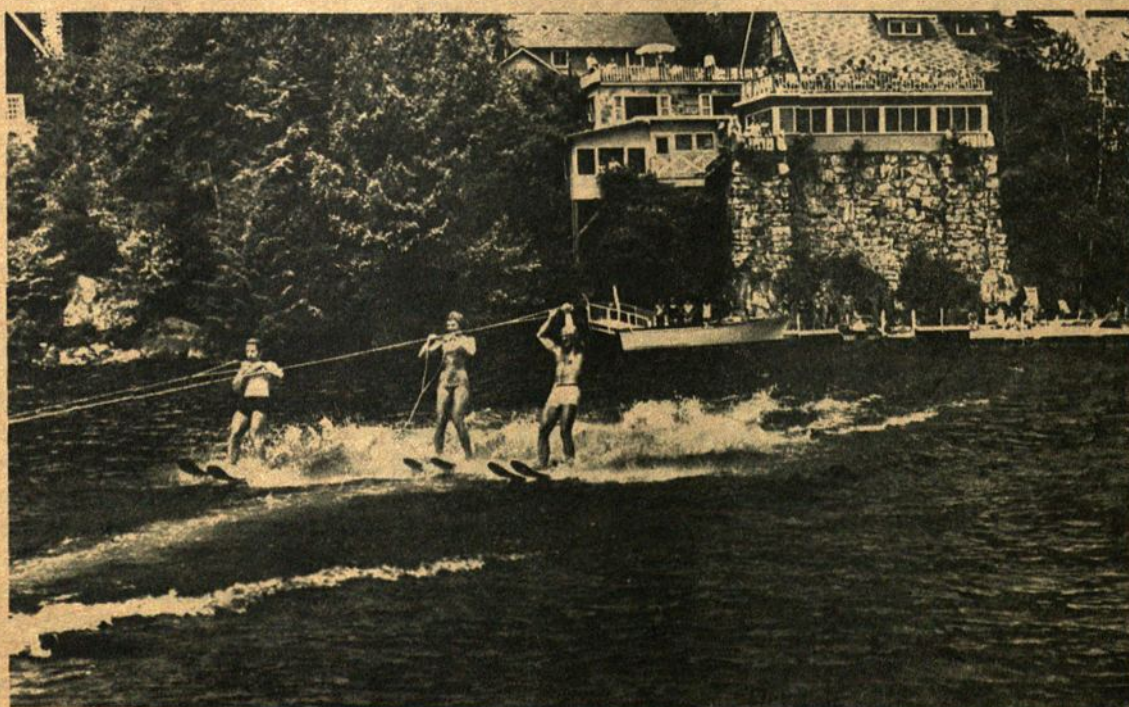
Skaitytojai patys nedalyvavę kai kuriuose lietuviško gyvenimo įvykiuose susidaro apie juos vaizdą iš aprašymų spaudoje ir tiki tiems, kurie apie tai rašo, nes manome, kad jie perduoda žinias teisingai. Žinoma, visko aprašyti neįmanoma, todėl korespondentas gali ką matydamos sąmoningai nutylėti, jeigu jam tai nepatinka ar viešai skelbti netinka ar laiko aprašant pritrūksta. Bet faktus iškraipyti jau nekreiptiškai ir neetiškai. O štai apie Vasario 16 dienos aprašymą Detrote skaitome dviejuose laikraščiuose visai skirtingai, kur vienas korespondentas išgyrė, o kitas pasipiktinęs išpeikė. Draugas vasario 26 d. numeryje rašo: "Jei iki šiol šios mūsų susikaupimo šventės metu girdėdavome rimtų ir uždegančių kalbų, tai šiame minime turėjome išklauasyti net 45 min. trukusią kontroversinę, pilną diskusinių minčių ir sarkazmo paskaitą... Aišku, K.K. Miklo kalba sukėlė nepasitenkinimo ir pasipiktinimo". Ir čia atpasakoja eilę jo paskleistų minčių.

O Dirva vasario 25 d. rašė: "Labai įdomi buvo Batūno vykdomojo pirm. Kęstučio Miklo kalba. Savo kalboje jis prašė: remti Altą, Rezoliucijų Komitetą, Batūną, Vliką, brautis daugiau į vietinę Amerikos spaudą ir ten kelti Lietuvos reikalus". Kuriam tikėti?

VENEZUELOJ MIRĖ
VYTAUTAS AKELIS

Š. m. kovo 28 d. Valencijos miesto ligoninėje mirė Vytautas AKELIS, palikdamas dideliame nuliūdime žmoną Bronę (dirba kaip vyr. gailestingąjo seselės miesto ligoninėje) ir seserį Jadvygą su vyru, kurie gyvena taip pat Valencijoje mieste.

Vytautas Akelis ilgą laiką tarnavo Sherwin-Williams Venzolana C. A. Valencijos skyriuje buhalteriu. Už sąžiningumą, įmonės vadovybės tiekimo buvo apdovanotas atitinkamu medaliu ir diplomu. Palaidotas Velykų pirmąją dieną dalyvaujant gausiam būriui lietuvių, jo buv. bendradarbiu. Laidotuvėse dalyvavo Edo Carabobo gubernatorius, asmeniškai pareikšdamas B. Akelienei užuojautą. (v.v.)

Graži prie Lk. George, N.Y. "Blue Water Manor" vasarvietė, kurios savininkai p. Slyvinai sutiko dovanai vienai savaitę priimti atostogų vieną Dirvos skaitytoją. Šis laimingasis skaitytojas yra Antanas Mažeika iš Los Angeles, Calif., laimėjęs burtų keliu paskirstant Dirvos rėmėjams dovanas. Šioje vasarvietėje prieš porą metų vyko Korp! Neo-Lithuania stovykla ir suvažiavimas. Čia vasarotojai žavisi ne tik gražia gamta, tyru ežero vandeniu, bet kartu turi įvairias žaidimo priemones. Nuotraukoje grupė vandens slidininkų, tarp kurių yra vasarvietės savininkų antkė Daiva Šukytė, startuoja nuo vasarvietės prieplaukos.

Vyt. Maželio nuotrauka

AKIMIRKOS APIE REZISTENCIJĄ (10) BRONYS RAILA

SUKILIMAS IR CHARAKTERIAI

Kaip aną kartą minėjau, R. Spalio "Rezistencijoje" yra gausu stiprios intrigos ir įdomių nuotykių. Ties jais nesustojau, jie yra romane, susidomėjęs skaitytojas galės pats susipažinti. Bet praėjusį sykį keliais žodžiais jau užsėjminiau, ko romane stinga. Dabar norėčiau pridėti keletą pastabų, ko romane nėra, tačiau kas galėtų ir tokio pavadinimo veikale gal net turėtų būti. Tai būtų fragmentas kritikos, kur gal teigimai atsiliptų skaitytojų ir tą specialią temą mėgstančių rašytojų vizijai.

Spalio romane stinga vieno dalyko, kurio trūkumas yra visiškai teigiamas. Tai to banalaus, daugelio kartote kartoto ir beveik jau nebe-pakenčiamai sušabloninto priėjimo prie 1940 m. birželio 15 d. okupacijos pradžios Lietuvoje. Toks buvo geras ir ramus gyvenimas, tokios skaisčios viltys ateičiai, džiaugtis malonumais, atostogauti, mylėti, šienauti, ruošti rugiapiūte, važiuoti Palangon, austi artimiausios ateities patrauklius planus, - ir štai, "kaip perkūnas iš giedro dangaus" trenkia nelaukta ir netikėta bolševikų okupacija, iš visur išnyrapatamsių gaivalai, viskas griūva, ir prasideda, ir prasideda, ir taip toliau, ir taip toliau, ką jau visi žinom ir skaitėm kas trečiojoje novelėje ir maždaug kas antrame romane.

Tad šis trūkumas būtų jau aiškiai teigiamas.

Deja, romane ryškūs dar keli kiti trūkumai, dėl kurių būčiau truputį kitokios nuomonės. Pavyzdžiui:...

Kadangi romano atmosfera ir tema neišvengiamai yra politinė ir reikalai sukasi apie politinį lietuvių tautos likimą, tai jame norėtųsi rasti tiek patriotinio pogrindžio, tiek ir okupacinės mašinos politikų tipų. Bet jų visiškai nėra arba tik labai blankūs, pasireiškiantys su viena kita stereotipinio, laikraštinio stiliaus prakalbėle. Antra vertus, pasipriešinimas okupacijai, kaip žinom, nebuvo toks smarkus iš karto, net ir kariuomenėje, kurią čia atstovauja Šereika, dezertyravęs ir perėjęs į pogrindį. Daugumas karininkų, net išymūs generolai ir pulkininkai, vilkosi "liaudies kariuomenės" ir netrukus jau sovietinio korpuso uniformas. Reikėjo laiko suvirškinti tragediją, sielą pervirti, susigaudyti, susirikiuoti. Korpuso tragika buvo baisi, bet galų gale ne be didingumo ženklų. Rusiška bolševikiška uniforma, bet lietuviška širdis, virtusi stambiu tautinės rezistencijos veiksmu...

Lietuvių tautos kova dėl Nepriklausomybės susigrąžinimo ir pirmuoju bolševikmečiu, kaip ir potrijų metų išsiliejusiame laisvės kare pirmoje eilėje buvo nukreipta ne prieš lietuvius komunistus, bet prieš rusus, raudonus ar ir netokios aiškos spalvos maskolius. Tokia buvo ir tokia liks lietuvių rezistencijos esmė, nors bolševikinė ir maskolinė propaganda tvirtino ir tvirtins kitaip: kad tai buvęs lietuviškų nacių karas prieš tarybinius patriotus, lietuvių prieš lietuvių, brolio prieš brolių... Bet romane rusų nedaug (ginčai su vienu kitu įžūlesniu ir kvailėsniu rusišku karininku), enkavedistų galvos neišryškintos, stambių politinių figūrų nėra. Nėra ir žydų, kurių vaidmuo tais metais buvo spektakliškai ryškus, bet kartu ir tragingas, nes daugelis žydų nebuvo komunistai ir su dideliu nerimu žiūrėjo ateitin. Taip pat visiškai nėra to laikotarpio įdomiausių ir groteskiškiausių komunistų lietuvių tipų, politiškai gal nereikšmingų, bet putojusių paviršiuje, a la liudų girų, cvirkų, salomėjų nerių, žiugzdų...

Nėra ir tikrojo Birželio sukilimo. Ir tai, man rodos, pats stambiausias pirmojo bolševikmečio lie-

tuvių rezistencijos vaizdo ir "Rezistencijos" romano trūkumas.

Mudviejų dialoge į mano klausimą tuo reikalu R. Spalis atsakė, kad "sukilėlių sėkmė rėmėsi daugiausia vokiečių armijos galybe", ir todėl romane jis davęs tik vieną kitą sukilimo charakteringą individualinį fragmentą, neskirdamas jam per daug dėmesio. Nežiūrint, kad tos generacijos vyriausias tikslas buvo kaip tik aktyviai ir rizikingai ruošti sukilimui!

Tiesa, nėra jokio reikalo Birželio sukilimą per daug perherojinti: aišku, kad lietuviai patys vieni niekad nebūtų galėję išvyti raudonarmiečius iš Lietuvos, vadinasi - sumušti Rusiją. Reikėjo kantriai laukti progos, kai tam atsirastų palankesnės sąlygos ir įsimašys kiti veiksniai. Bet ne visa tiesa, greičiau sakčiau, kad tai būtų faktinė ir politinė klaida teigti, jog sukilimas dėl to pavyko, kadangi rėmėsi vokiečių armijos galybe. Ne! Sukilimas dėl to įvyko ir pavyko, kad jis rėmėsi tautinėm lietuvių jėgom, jų ryžtingumu ir pasiaukojimu, tokiu pat, gal net intensyvesniu, kaip ir 1919-20 metais kovose dėl Nepriklausomybės. Sukilimas rėmėsi tegu ir reliatyvia, bet lietuvių tautos galybe: jis vyko ir pavyko ne tik prieš rusus okupantus, bet ir prieš hitlerinę Vokietiją, kurios vadovybė Rusijos-Vokietijos karo išvakarėse vyriausiam sukilimo vadui įsakmiai nurodė ir pareikalavo jokio sukilimo neruošti ir "tuo tarpu" visai nesvajoti apie nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą. Tai buvo sukilimas pašalinti raudonąją okupaciją ir, kiek tik bus galima, sukludyti nujaučiamą ir gresiančią rudąją okupaciją.

Tokia, man rodos, buvo Birželio sukilimo tikroji prasmė, jo esmė, didinga ir teigiama mūsų tautos charakterio išraiška, grožis, patetika ir tragika. Tai yra rimtas dalykas, ir jau seniai metas nuodugniau į tai išigilinti mūsų politikam, istorikam, tuo labiau grožinės literatūros kūrėjam. Meninė estetika čia kaip tik glaudžiausiai siejasi su "moralizmu". Kitaip vaizdas bus falšyvas, iškreiptas ir žalojantis realybę, nes pagrįstas klaidingom premisom.

Jei kas rašytų romaną iš pirmųjų mūsų politinių pabėgėlių veiksmų Vokietijoje 1940-41 metais ir žvelgtų į jį taip pat iš rezistencijos idėjos požiūrio, neduotų pilno ir esminio vaizdo, jeigu ten nebūtų tokio charakterio, kaip Birželio sukilimo organizatorius ir Aktyvistų Fronto vadas pulk. Kazys Škirpa. Nebūtina jis asmeniškai, bet ta dvasia, tas ryžtas, tos pastangos, tas patetiškas degimas, tie ginčai su bendradarbiais ir politikais, kaip su a.a. Ernestu Galvanausku, - ginčai ir rietenos, kurių akivaizdžiu liudininku ir man yra tekę būti.

O kas rašo ar rašys apie Birželio sukilimo paruošimą ir jo esmę Lietuvoje, tas negalės ir neturėtų apsieiti be tokio charakterio, kokiu buvo, pavyzdžiui, gen. štabo majoras Vytautas Bulvičius. Jaunas, bet plačiai išsimokslinęs karo filosofijoje ir doktrinos, gen. štabo pareigūnas, karybos lektorius Vytauto D. Universitete, retų gabumų organizatorius, Lietuvos aktyvistų štabo vadovaujantis narys, Birželio sukilimo paruošimo siela ir vairuojanti ranka, sumtas poligone 11 dienų prieš sukilimą ir dingęs, greičiausia maskolių užmuštas. Tai tikras herojus, nors ir kuklus savo būdu. Jam pradžioje nepatiko berlyniškis LAF, jis kukliau galvojo apie steigimą pogrindyje "Lietuvos Nepriklausomybės Draugijos", bet vėliau sutiko priimti LAF platformą ir atsiduoti sukilimui visas, su savo talentais ir gyvybe.

Vasario 16 minėjime chigagiečiai neolithuanai skaito ištraukas iš R. Spalio raštų. J. Gaižučio nuotrauka

CHICAGOS NEOLITUANŲ IŠKILMINGA SUEIGA

Kovo 12 d. Chicagos neolithuanai turėjo iškilmingą sueigą, kurioje paminėjo Vasario 16 d. akto sukaktį. Sueigai vadovavo pirm. A. Augaitis, pradžioje pasveikindamas susirinkusius ir kviesdamas visus susikaupti ir toliau aktyviai dirbti mūsų Tėvynės laisvei. "Bet ten, prievartaujamoji tėvynė, net Lietuvos vardas minėti nevalia" -- kalbėjo A. Augaitis. "Šiandien mes Jums padainuosime apie 'Nemunėlį', neseniai gautą iš pavergtos Lietuvos ir ten dainuojamą dainą..."

Ten baltosios ievos pražysta; banguoja lapų platumoj...; už viską Tu, Nemuno žeme; karščiausiai esi mylima!

Dainuokim tad vieni kitų dainas, kalbėkim vieni kitiems ir visi dirbkim dėl laisvės Lietuvos" -- baigė pirmininkas.

Trumpą pagrindinę kalbą pasakė fil. R. Staniūnas, kuri buvo atspausdinta Dirvoje nr. 24.

Korp! ceremonialu uždėtos spalvos senj. A. Pavilčiūtei, kuri, kaip patobėjo pirm. A. Augaitis "šandien ateina viena, bet su dideliu lietuviybės kričiu... Jautrys metai lanko lietuvių mokytojų institutą, mokytoja Dariaus-Girėno li-tuanistinė mokykla. Visu nuoširdumu dirba lietuviybės darbaskaučių eilėse, pereitą vasarą mūsų stovykloje redagavo stovyklos laikraštėlį..."

Eilė organizacijų at-

stovų pareiškė sveikinius ir linkėjimus.

Literatūrinė sueigos dalyje korporantai paskaitė iš fil. R. Spalio kūrybos (Ant Ribos, Rezistencija ir kt.) ištraukas. Ištraukas paruošė ir pasakotojos vaidmenį atliko Eglė Juodvalkytė. Skaitė: Algis Antanavičius (Alėjūnas), Uosis Juodvalkis (Kęstutis Noreiša), Eglė Juodvalkytė (Irena Paberžytė), Rimas Šarka (Petras Ruseckas) Daiva Vaitkevičiūtė (Gražina Normantaitė) ir Vytautas Misiulis (Algimantas Lapeikis). Sveikintina pati idėja, ateiti į sueigas su skoningu savų autorių kūrybos lobiu. Skaitymo tarpais jaunimas - studentija sudainavo eilę lietuviškų dainų, jų tarpe ir minėtą "Nemunėlį". Chora paruošė fil. A. Modestas. Viešnia iš Detroito Irena Vizgirdaitė melodingai ir su išjautimu padainavo solo porą dainų, akomponuojant Živilėi Keliuotytei.

Bendrai sueiga buvo graži ir prasminga. Gaila, kad Jaunimo Namų salė buvo neužpildyta. Kaltė -- per mažas apie sueigą paskelbimas visuomenei. Negerai, kad panašiose sueigose nesimato kitų studentų organizacijų veidų ir spalvų. Tačiau sueigoje matėsi eilė vyresniųjų filisterių: dr. S. Biežis su žmona, dr. A. Kalvaitis su žmona, Korp! vyr. vald. pirm. fil. A. Modestas, svečiai fil. J. Gaižutis ir Banionis, o taip pat seniorai Gai-

Detroitietė neolithuanė I. Vizgirdaitė, akomponuojant Ž. Keliuotytei, išpildo meninę programos dalį Korp! Neo-Lithuania Vasario 16 minėjime Chicagoje. J. Gaižučio nuotrauka

ŽVILGSNIAI KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

"Tvardovsky yra tikrai tiesos poetas, tikros tiesos, tiesos kuri turi liesti sielą -- kuo daugiau tuo geriau -- neat-sižvelgiant kaip ji karti".

Šis Alexander Tvardovsky pagarbinimas su oficialiu palaiminimu, pasirodė Didžiojo Sovietų Enciklopedijoje 1956 metais.

Bet metams bėgant Tvardovsky tiesa pradėjo skaudėti. Rusijos populiariausias poetas sistemiškai tapo užpuolimų auka už jo neužtekintą akylumą "buržuazinės ideologijos" atžvilgiu savo žurnale Novy Mir (Naujas Pasaulis).

Ir dar ne taip seniai, kada keturi jo redakcijos nariai buvo atleisti iš pareigų ir pakeisti individualiais pajėgiančiais tvarkingai sekti partijos doktrinas, Tvardovsky jau nebegalėjo ignoruoti oficialų nepasitenkinimą: jis įteikė savo atsisakymo iš Novy Mir redaktoriaus pareigų.

Daugumai, lygiai Rusijoje ir vakaruose, oficialių sluoksnių Novy Mir priespauda ir Tvardovsky pašalinimas ženklina eros pabaigą.

žučiai, visi iš Detroito kaip ir dainininkė Irena Vizgirdaitė. Taip pat sueigą sekė svečias iš Washingtono fil. dr. J. Baly, tą dieną priėmęs kvietimą redaguoti naujai leidžiamą kultūros ir politikos žurnalą "Naujoji Viltis". (mv)

VYKSTANTIEMS I ROMĄ LIETUVIŲ KANKINIŲ KOPLYČIOS DEKLIJOS ŠVENTEN PRANESIMAS

Neužsiregistravus pakankamam skaičiui keleivių grupėse 16 ir 20 dienų, vyksta tik 26 dienų grupė (joje kaina \$703.00).

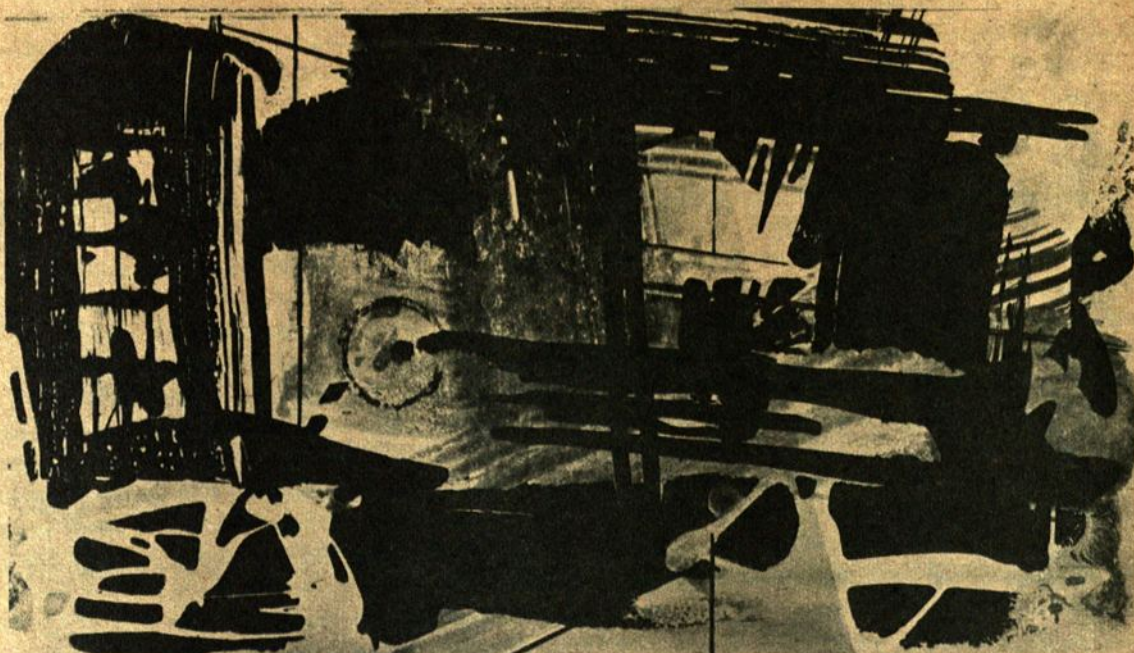
Išskrenda iš Chicagos birželio 18 d., ketvirtadienį vakare ir grįžta liepos 13 d., pirmadienį.

Patariame skubiai registruotis į šią 26 dienų grupę, nes joje vietų skaičius yra ribotas.

Registruotis į šią grupę patariame ir tiems, kurie buvo užsiregistravę 16 ar 20 dienų kelionei. Keliaujant atskirai būtų daugiau išlaidų ir kitokių nepatogumų.

WANTED
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
MOLD MAKERS
HYDROTEL HANDS
MILL HANDS
Must have job shop experience. Able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance.
DAYS AND NIGHTS
Must be experienced. Modern plant and equipment. Overtime and fringes.
SHARP DIE & MOLD
34480 COMMERCE, FRASER, MICH.
(313) 293-8660 DAYS
(313) 264-1416 -- 7 TO 9 P.M.
(26-28)

NEPAMIRŠKIT ĮSIGYTI
"REZISTENCIJĄ"

JONAS KELEČIUS. Etiudas Juoda balta Nr. 8. Dail. Jono Kelečiaus tapybos darbų paroda rengiama So. Bostone, ALTS-gos namuose. Jos atidarymas balandžio 18 d. vak., uždarymas balandžio 26 d. 6 val. vak.

JONO KELEČIAUS PARODA BOSTONE

Š.m. balandžio 18 d. 7 val. 30 min. vakaro ALTS-gos namuose 484 E. 4th St. So. Bostone, Mass., atidaroma dail. Jono Kelečiaus tapybos darbų paroda. Tai pir-

"LAIŠKŲ LIETUVIAMS" KONKURSAI

Dvidešimtmečio proga "Laiškai Lietuviams" skelbia straipsnio konkursą suaugusiems ir jaunimui. Suaugusiųjų konkursui paskirta tema: KURIUO KELIU PASUKTI Į KŪRYBINGĄ IR VIENINGĄ DARBĄ (socialiniu, kultūriniu ir politiniu atžvilgiu). Jaunimo konkursui skiriama tema: JAUNIMAS DABARTY IR ATEITY (koks mūsų jaunimas yra dabar, ką jis vertina, ko siekia, kokia numatoma jo ateitis).

Suaugusiųjų konkurse gali dalyvauti visi, o jaunimo konkurse — moksleiviai ir studentai. Konkursui skirti straipsniai turi būti ne ilgesni kaip 3000 žodžių. Autorius pasirašo slapyvardžiu, į atskirą vokelį įdeda savo tikrąją pavardę, adresą ir telefoną, vokelį užlipina ir drauge su straipsniu atsiunčia redakcijai iki šių metų birželio mėn. 30 dienos.

Suaugusiems yra skiriamos trys premijos: I — 100 dol., II — 75 dol., III — 50 dol. Jaunimo konkursui taip pat skiriamos trys premijos: I — 50 dol., II — 30 dol., III — 20 dol.

Konkursui atsiųsti straipsniai tampa redakcijos nuosavybe ir gali būti spausdinami "Laiškuose Lietuviams". Nespausdinti straipsniai bus gražinti autoriams.

Plačiau apie konkursą yra paaiškinta "L. L." vasario mėn. numeryje.

"Laiškų Lietuviams" Redakcija — 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636.

mas šio dailininko apsilankymas Atlantopakrantėje.

Parodą rengia ir globoja Kultūriniai su-
batvakariams rengti komisija. Parodos atidaryme dalyvaus pats dail. Jonas Kelečius, atvykęs iš Chicago. Balandžio 18 d. vakaras tai drauge ir tradicinis kult. subatvakaris, į kurį Bostono lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

Dail. Jono Kelečiaus kūrinių paroda Bostone bus atidaryta ištisą savaitę — nuo balandžio 18 d. vak. iki balandžio 26 d. vak. Parodos lankymo valandos (po atidarymo): balandžio 19 d. nuo 11 val. ryto iki 2 val. popietį ir nuo 6 val. iki 9 val. vak.; šiokiomis dienomis paroda bus atidaryta nuo 7 val. iki 9 val. vak.; sekmadienį, balandžio 26 d., paroda lankoma nuo 2 val. po pietų iki 6 val. vak., kada įvyks jos uždarymas.

Dail. Jono Kelečiaus darbų parodos jau kelis kartus buvo surengtos Chicagoj, o šiemet Clevelande, Ohio. Visur jos turėjo dailaus pasisekimo ir susilaukė itin palankių kritikų atsiliepimų.

Tas pats Jonas Kelečius yra ir žinomas mūsų aktorius, talentingai pasireiškęs išeiviniame liet. dramos teatre. Balandžio 18 d. vak. atidarysim jo tapybos darbų parodą, o gegužės 3 d. pamatysim jį Ant. Rūko Bubulio vaidmeny. Tai įdomi ir kūrybinga asmenybė, kurią, tikimasi, norės sutikti daugelis Bostono lietuvių.

BUBULIS IR DUNDULIS ATVYKSTA Į BOSTONĄ

Susitarę su New Yorku, tiksliau su p. Vince Jonuš-

kaite, Kult. subatvakarių rengėjai kviečia iš Chicago į Bostoną Ant. Rūko Bubulį ir Dundulį. Gegužės 2 d. spektaklis įvyks New Yorke, o gegužės 3 d., 3 val. po pietų, Thomas parko Aukšt. mokyklos auditorijoje, Bubulis ir Dundulis bus vaidinamas Bostono lietuviams.

BOSTONO ŠAULIŲ VEIKLA

Vanagaičio vardo šaulių kuopa kovo 1 d. buvo susirinkusi metiniam susirinkimui.

Kuopos pirm. inž. Stašaitis pasveikines šaules ir šaunius, pakvietė į darbo prezidiumą šiuos šaunius: J. Valiukonį, pirm., K. Šimėną, sekr. ir svečią — šaulių S-gos tremtyje garbės narį A. Mantautą.

Be einamųjų reikalų buvo aptartas ir 1970 metams veiklos planas. Kuopos pirmininkas darydamas praeitų metų veiklos pranešimą pažymėjo, kad sukanka 41 metai nuo šaulių S-gos įkūrėjo Vlado Putvio mirties. Ta proga jis perskaitė puošią V. Gentytės-Šmaizienės parašytą atsiminimų, kuriuose ji giliomis mintimis apibūdino to didžiojo Lietuvos sūnau V. Putvio asmenį ir jo veiklą. Po to, kuopos pirm. J. Stašaitis pristatė šaulių S-gos garbės narį Aleksandrą Mantautą ir paprašė tarti žodį.

A. Mantautas tarp kitų reikšmingų minčių pareiškė, kad šaulių S-gos ideologijos diegai buvo pervežti per Atlanto vandenyną ir pasodinti šiame krašte. Jie ne tik prigijo, bet ir išsišakojo visose didesnėse lietuvių kolonijose.

Baigęs savo žodį, kuopos veiklai sustiprinti jis įteikė 25 dol. auką. Kuopos pirm. inž. J. Stašaitis padėkojęs už reikšmingą žodį ir piniginę auką, pranešė šauniams, kad greitai laiku A. Mantautas atžymės savo 75 m. amžiaus sukaktį. Šauliai

nuoširdžiais plojimais palinkėjo jam ilgiausių metų.

Į naują 1970 m. valdybą išrinkti še šauliai: pirm. inž. J. Stašaitis, vicepirm. A. Šležas, išd. B. Šakenienė, sekr. S. Urbonas, nariai J. Liutkonis ir B. Utenis.

Susirinkimas baigtas Tautos Himnu. Po to buvo rodomas 50 m. šaulių jubilėjaus šventės filmas, filmuotas šaulio R. Šležo Bostone.

Filmui pasibaigus, malonūs šeimininkai Z. ir J. Stašaičiai visus pavaišino tradicine kavute.

Br. Utenis

AUKOS LIETUVOS IŠLAISVINIMUI

Vasario 16 d. proga Bostono aukoj šie asmenys ir draugijos:

150 dol. -- inž. Mikalauskas Jonas.

125 dol. -- inž. Veitas Brutėnis, inž. Veitas Romualdas.

100 dol. -- inž. Galinis Bronius, So. Bostono Lietuvių Piliečių draugija.

70 dol. -- inž. Vasys Jonas. 50 dol. -- inž. Rasys Juozas. 40 dol. -- inž. Devenis Kestutis, inž. Makaitis Bronius, inž. Škudžinskas Antanas.

35 dol. -- inž. Izbičkas Vytautas, inž. Kubilius Viktoras, inž. Žiaugra Vytautas.

30 dol. -- dr. Gimbutas Jurgis, inž. Lapyšys Aleksandras, inž. Mickūnas Česlovas, dr. Genė ir A. Stapulioniai, Tamošaičiai Stasė ir Kazys.

25 dol. -- inž. Barūnas Kazys, inž. Cibas Edmundas, inž. Čeraška Jonas, inž. Dabrila Jeronimas, inž. Cavelis Zigmantas, inž. Girmius Antanas, Januška Antanas ir Aniceta, Januškevičiai A. ir J., inž. Kuncaitis Juozas, Lietuvių Darbininkų Draugija South Bostone, inž. Manomaitis Eugenijus, Sanderos 7-ta kuopa, Starinskas Jonas ir Ant., inž. Stuoapis Jurgis, Tėvai Pranciškonai Kennebunk Port, Maine, Vaičaitis P. ir O., inž. Vaičiūrgis Juozas.

20 dol. -- Ambraziejus P. ir G., Bartašūnai A. ir O., inž. Budreika Romas, inž. Dačys Juozas, Chem. Ivaškienė Dalia, Jonuška N. ir Stela, Kazakiai V. ir C., inž. Kriščiūnas Algimantas, inž. Kriščiūnas Antanas, Matjoška A. ir J., inž. Nenortas Kostas, inž. Stašaitis Juozas, Špakevičius Julius, Simonaitis Gintas, Šakenis Mr. & Mrs., inž. Rudžičius Leonas, inž. Trelnys Apolinaras.

17 dol. -- Griauzdė Aleksandras.

15 dol. -- Ausiejus Petras, Balukonis Marcelė, Čepas Henrikas, Davaiga J., Gineitis M. ir H., Dr. Eduardas ir Marija Jansonai, inž. Kriščiukaitis Jonas, dr. Bronius ir G. Mikolniai, Monkevičius Antanas ir Bronė, Sonda Jackus, Teis. Vembrė J., Šmidtas Ernstas ir Stasė.

10 dol. -- Adomavičius K., Andriulioniai Ant. ir Ona, Andriūšienė Aldona, Apanavičienė Ona, Augonis Stasys, Balkai A. ir A., Bajerčiai Vladas ir Janė, Balta K., Baltušis S., Bakšys Juozas, Bichnevičius M., Blūmas Petras, inž. Chaplik A., Chaves V. and J., Četkauskas Petras, Giedraitis D., dr. Girmius J., Grižė-Jurgelevičius Stasys, adv. Grigalius John J., Griganičiūsis S.K., Jakutienė Praksėda, Jaras Petras, Teis. Juknevičius Antanas, Juozapaitienė Petrė, dr. Kaladė Petras, inž. Ramūnas ir Irena Kalvyčiai Karosai F. ir G., Teis. Keturakis Andrius, Kiluliai Laima ir Česlovas, Kiluliai Steponas ir Zofija, Knight of Lithuania -- Council 17, Kulbokas Vladas, Lendraitis J. ir V., Lendraitis L. ir M., Lesčinskienė Julija, Lietuvos Vyčių Seniorai, Lingis Pranas, Lizdenis Antanas, Makaitis Algirdas B., Mažiulis Antanas, Manomaitis Myk., Arch. Manomaitis Rymas, Merkis Kazys, Mučinskas Pranas, Palūlis Petras, Rackevičius Stasys, Račkauskai P. ir E., Rentellai Juozas ir Petrutė, Santvaras St., Sapariūs Marta, Skabelkis Juozas, Skrabulis Bronius, Socialdemokratų 60 Kuopa, S.L. Amerikoje 328 Kuopa, Simonaičiai K. ir E., Siuravičienė Irena, Starinskas Veronika, Stelmokas Vytautas, Stazdienė Marija, Šilimas Juozas ir Ada, Šimėnas Kazys, T.B. Tamošūnas A. Tuinyla Jonas, Uplienė J.,

Tėviškės bažnyčios vaikų choras.

VERBŲ SEKMADIENIO KONCERTAS

A. NAKAS

Šių metų Verbų Sekmadienį Tėviškės Liet. Evangelikų Liuteronų bažnyčioje, Chicagoje, įvyko giesmių vakaras, pašvęstas Giedotojų Draugijai prisiminti, kuri prieš 75 metus (1895) kunigo Reidžio ir Kristupo Voskos iniciatyva buvo įsteigta Tilžėje. Pirmasis choro vedėjas buvo V. Starosta - Vydūnas. Tai buvo vienas iš pirmųjų chorų Lietuvoje.

Šias senas choro tradicijas su pasisekimu dabar tęsiamos Amerikoje gyvenančių lietuvių evangelikų, o ypač tai žymu Chicagoje Tėviškės parapijoje, kuriai jau seniai vadovauja žymus visuomenininkas kunigas Ansas Trakis. Jis yra vienas iš tų asmenų, kuris giliai siejoja dėl lietuviybės išlaikymo svietimoje aplinkoje. Jo būdo savybės -- paprastumas ir atvirumas ne tik su jaunimu, bet ir su kiekvienu, kurį sutinka savo gyvenimo kelyje. Savo žodžiuose nuoširdžiai ir šiltai moka jungti religiją su lietuviškumu.

Prieš koncertą, apžiūrėnt bažnyčios naujai įsi-

gytą koncertinį fortepioną, kun. Trakis, užklausęs kokios žymesnės meno pajėgos dalyvaus šių metų giesmių vakare, atsakė: "Mes savo tarpe turime nemaža talentingų pajėgų. Mes neieškome garsenybių ir atrakcijų. Mes stengiamės visus apjungti, kurie pas mus ateina su atvira širdimi dalyvauti mūsų šventėse, mūsų pasisekimuose ir rūpesčiuose.

Metiniai bažnytiniai koncertai paprastai būna Verbų Sekmadienį, kuris pranašauja viltį, saulėtą mėlyną dangų ir be siartinančio pavasario šiltas žvaigždėtas naktis. Šie koncertai paruošiami labai rūpestingai. Kasmet jų meninis lygis gerėja. Chicago lietuviai juos mėgsta ir jie sutraukia įvairaus tikėjimo labai daug klausytojų, kurie nebetelpa bažnyčioje.

Koncerto programa šiais metais buvo įvairi: girdėjome tenorą I. Malcių, kuris jau daug metų studijuoja dainavimą ir turi malonų, gerai išlavintą tenorą. A. Paulikaitis ir J. Jurksaičio duetas praslinko pakankamai sklandžiai. Grupė moterų su solistu L. Gružu pagiedojo "Šventas Miestas" S. Adams. Viktoras Jurksaitis -- jaunas pianistas muzikaliai ir nuotaikingai paskambino "Adagio Cantabile" iš L. v. Beethoven Pathetique sonatos.

Atskirai šio koncerto grupėje tenka pažymėti vaikų chorą, kuriam vadovauja A. Paulikaitis. Iš šio choro ateityje tikimasi susilaukti gero prieauglio pagrindiniam chorui. Aukščiausio pamintoji programos dalis buvo atlikta trumpai, ne nuobodžiai. Atlikėjai į ją įdėjo daug nuosirdumo ir meniškų sugebėjimų.

Centrinę koncerto vietą užėmė F. Schuberto G-dur mišios, kurias atliko mišrus choras ir solistai: A. Buntinaitė, V. Grigelaitytė, J. Jurksaitis, V. Mieliulis ir L. Gružas.

Mišių daly: Kyrie - Viešpatie, Gloria - Garbė, Credo - Tikiu, Sanctus - Šventas, Benedictus - Palaiminimas ir Agnus Dei - Dievo Avinėli, nedidelėje bažnyčioje praskambėjo itin iškilmingai ir sklandžiai. Velykinei nuotaiškai ši kompozicija labai tiko ir įprasmino didelį choro atliktą darbą. Choro dirigento Jurgio (Nukelta į 6 psl.)

Padėkit iki 10-tos Pelnysit nuo 1-mos

Reguliariai taupymų padėliai gauti iki balandžio 10-tos, ir išlaikyti pilną ketvirtį, uždirbs nuošimtį nuo balandžio 1-mos. Nuošimtis priskaitomas kas pusmetį.

Society NATIONAL BANK
OF CLEVELAND

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Vyr. Skautininko Petro Molio pagerbime kalba kun. J. Jutkevičius. Šalia sėdi vs. P. Molis.

VYRIAUSIOJO SKAUTININKO P. MOLIO PAGERBIMAS

Maironio Parko kovo 1 dieną įvyko Worcesterio "Neringos" ir "Nevėžio" Tuntų bei Skautų Tėvų Komiteto surengtas v.s. Petro Molio pagerbimas. V.s. P. Molis, ilgus metus vadovavęs Worcesterio "Nevėžio" tuntui, šiemet buvo išrinktas LSS-gos Brolijos Vyriausiu Skautininku.

Atsisveikinti su buvusiu tuntininku ir susipažinti su naujuoju Vyr. Skautininku prisirinko pilna salė žmonių, kurių tarpe matėsi daugelio Worcesterio organizacijų atstovai. Programai vadovavo ps. R. Jakubauskas. Pirmiausiai tarė žodį kun. J. Jutkevičius pareikšdamas, kad v.s. P. Molis Worcest-

ryje yra žinomas ne tik kaip uolus skautų veikėjas, bet taip pat kaip vienas iš didžiųjų lietuvių darbuotojų šioje kolonijoje. Trumpai apžvelgęs malonius prisiminimus iš pareities bendradarbiavimo lietuviškoje veikloje, palinkėjo ko geriausios sėkmės sunkiose vyr. skautininko pareigose ugdomą skautišką jaunimą. Toliau vyr. skautininką sveikino Maironio Parko pirm. K. Adomavičius, pasidžiaugdamas gražiu susitikimu su V. s. P. Molio vadovautais skautų vienetais praeityje ir pažadėdamas Maironio Parko globą jiems ir ateityje.

Worcesterio Lietuvių Organizacijų Tarybos

pirm. P. Stanelis pasveikinęs vyr. Skautininką jam įteikė albumą išreikšti padėkai už jo ir jo vadovaujamų skautų talką bendrame darbe. Worcesterio Skautų Tėvų Komiteto pirm. J. Palubeckas, taręs padėkos žodį už idėją darbą tunte ir palinkėjęs ištvermės ateityje, įteikė prisiminimui dail. K. Žoromskio paveikslą.

Toliau sveikino Liet. Pil. Klubo pirm. J. Tribandis, naujasis "Nevėžio" tunto tuntininkas ps. R. Jakubauskas, "Neringos" tunto tuntininkė ps. D. Marcinkevičiūtė ir ASS skyriaus pirm. A. Palubeckaitė, įteikdami prisiminimui meniškų dovanėlių.

P. Mantautienė sveikino Vyr. Skautininką Brocktono Šaulių Kuopos vardu. Taip pat sveikino ALT S-gos Worcesterio Skyriaus pirm. J. Matulevičius, Kultūros Klubo atstovas P. Račiukaitis, Vyčių kuopos pirm. A. Minor ir buv. Brocktono skautų vietininkas s. A. Monkus.

Raštu buvo gauti sveikinimai iš LSS Pirmios pirm. v.s. A. Saulaičio, Sesių Vyr. Skautininkės L. Milukienės ir Aušros Vartų parapijos klebono A. Volungio.

Programos pabaigoje Vyr. Skautininkas padėkojo visiems jį sveikintiems, o taip pat ir visiems su juo bendradarbiavusiems praeityje, pažadėdamas ir ateityje padėti visuose reikaluose kiek tik jo jėgos ir laikas leis.

Svečių tarpe buvo Vyr.

Chicagos Liuteronų evangelikų bažnyčios Tėviškės choras.

VERBŲ SEKMADIENIO KONCERTAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

Lampačio užtikrintas ir sklandus iš atminties dirigavimas ir sugebėjimas pakankamai gerai išlyginti choro balsus, labai teigiamai klausytojų buvo įvertintas. Jau pirmas šiame koncerte choro pasirodymas su J. S. Bacho kūriniu "Gir- kie Dievą", pažadėjo, kad koncertas bus neeilinis ir kad dirigentas ži-

Skautininko pavaduotojas s. Č. Kiliulis su žmona, Atlanto Rajono vadas s. M. Subaitis su žmona, LSSB Štabo narys s. A. Treinys, s. A. Venclauskas su žmona ir eilė kitų skautų vadovų.

Worcesterio lietuviškame gyvenime tai buvo maloni prošvaistė, atskleidusi dar vieną naują lapą v.s. P. Molio ne-nuilstamoje veikloje.

(jp)

visiems solistams.

Choro sėkmingam koncertui labai daug padėjo naujas pusiau-koncertinis fortepijonas, kurį parapijai vėta išigyti nuosavybėn.

Kad šis koncertas sklandžiai praeitų daug pastangų ir rūpesčio padėjo parapijos moterų draugijos pirmininkė -- Ida Kasparaitienė, kuri labai sklandžiai akompanavo fortepijonu chorui ir šiai draugijai.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

**TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS**

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

VYT. ALANTAS

IPOLITO ARBUTO didysis laimėjimas

(7)

Arbutas neramiai sujudėjo ant sofos. Jis pyktelėjo ant Grincelio, kad tas Greitablauzdis jam nieko nepranešė apie tą Užnemuniečių Klube išsiskerėjusį seną dagilį. Vėl čia bus jų abiejų diplomatinis neapdairumas. Ką tas stypla plepa greičiausiai bus teisybė: pro jį į pirmininko kėdį nepralįsi.

-- Ko pats nori už savo paramą? -- jis žodį "paramą" ištare nebe pašaipėlės.

-- Ko aš noriu, sakykim? -- Ginkus vėl nusišypsojo. -- Nesijaudink, aš nereikalausiu iš paties valdybų kėdžių: tą turtą pasilik sau ir Buišai. Ilgus metus ir aš buvau valdybose, įkyrėjo, mečiau... -- Jis nutilo ir atidžiai apžvelgė kambarį ir pakeitė temą: -- Keista, sakykim, pats toks didelis visuomenės veikėjas ir kultūrininkas, bet aš nematau čia Lietuvių Enciklopedijos. Ir lietuviškų knygų čia negausu. Sakykim, kaip kultūrininkui...

-- Ar pats čia atėjai šnipinėti? -- Arbutas jį pertraukė šiurkščiai.

-- O ne, ne, gink Dieve, sakykim, aš tik norėjau pasakyti, kad paties orumas tiesiog reikalingas išigyti Lietuvių Enciklopediją. Juk pas patį čia lankosi galybė visuomenininkų, žurnalistų ir kultūrininkų: Lietuvių Enciklopedija paties ir taip jau aukštą autoritetą dar labiau pakeltų visuome-

nės akyse. Tikėk manimi, pone Arbutai, aš noriu tamstai draugiškai padėti.

Šeimnininkas atsidėjusiai žiūrėjo į svečią ir negalėjo suprasti, ar jis kalba rimtai, ar tik tyčiojasi kaip visad? Jis rengėsi jam pasakyti, kad nenoris iš jo jokios paramos ir pasiūlyti išsinešdinti, bet tuo tarpu Ginkus vėl prabilo ir šiek tiek labai dalykiškai:

-- Čia kalbant čia paliekant, sakykim, noriu pasiūlyti pačiam pirkti iš manęs Lietuvių Enciklopediją: parduodu labai prieinama kaina.

Arbutas žiūrėjo į Ginkų pravertomis lūpomis, lyg būtų pasirodęs kažką sakyti, bet iš nusebimo, pykčio ir susijaudinimo negalėjo ištarti žodžio. Tuo tarpu svečias vis taip dalykiškai kalbėjo toliau:

-- Jei pats pirksi iš manęs Lietuvių Enciklopediją, aš paremsiu paties kandidatūrą į Klubo Valdybą, kitaip sakant, mums susitarus, pats gali iš anksto justis sėdintis pirmininko kėdėje. Sakykim, pats laimi visais frontais: laimi pirmininko kėdę, įeini į Nemuno Aido redakciją ir, išgydamas Lietuvių Enciklopediją, pakeli savo prestižą kaip kultūrininkas, visuomenininkas ir žurnalistas. Pagalios pačiam, kaip spaudos žmogui, turėti Enciklopediją visada pravartu. Aš stebiuos kaip pats lig šiol jos neįsigijai. Žodžiu, už Enciklopediją man sumokėsi labai žemą kainą, tik 250 dolerių, nors ji kainuoja daug brangiau.

-- Girdėjau, kad pats savo Enciklopediją pardavinėjai jau visi metalai...

-- Teisybę pasakius, jau pusantrų metų paleidau į rinką, bet neatsirado pirkėjų. Dabar, sakykim, pasitaiko gera proga...

-- Prakeiktas oportunistas! -- nusikeikė sau vienas Arbutas.

Jis jautėsi pažemintas, suniekintas ir tiesiog priremtas prie sienos. Gal ta Enciklopedija ir pa-

keltų jo prestižą visuomenės akyse -- be to, Greitablauzdis paskelbtų visuose laikraščiuose, kad kultūrininkas ir nepailstamas visuomenės veikėjas Ipolitas Arbutas remia mūsų kultūrą ir išigijo Lietuvių Enciklopediją -- bet tas stypla tikriausiai išpliaups savo draugams, kaip jis įkišo jam Enciklopediją ir bus juoko visam miestui.

-- Klausyk, pone Ginkau, -- jis tarė taikiai, -- gal aš ir pirksiu iš tamstos Enciklopediją, bet su viena sąlyga, kad tamsta niekam nepasakosi apie mūsų sandėrį. Visas tas reikalas pasiliks tarp mūsų.

-- Kam aš turiu pasakoti, sakykim?

-- Garbės žodis?

-- Garbės žodis.

-- Gerai, aš pačiam moku 150 dolerių ir sumoku tada, kai būsiu išrinktas į Užnemuniečių Klubo Valdybą.

-- Nepasitiki, sakykim? -- nusišypsojo Ginkus.

-- Tik man moki ne 150, o 250.

-- 160!

-- 240!

Arbutas po truputį kėlė, Ginkus -- leidosi ir galų gale abu sustojo ant 220 dolerių.

Ginkus ir Buiša savo žodžius ištesėjo. Arbutas buvo kone vienbalsiai išrinktas Užnemuniečių Klubo pirmininku. Ginkus atgabeno jam Enciklopediją ir jis sumokėjo 220 dolerių.

Po rinkimų Nemuno Aidas įdėjo Arbutą paveikslą per tris skiltis ir paskelbė ilgą pasikalbėjimą su naujuoju pirmininku apie Klubo "ateities veiklos gaires". Nuotrauka ir pasikalbėjimas užėmė visą pirmą puslapį. Tą dieną, kai pasirodė Nemuno Aidas su jo nuotrauka ir pasikalbėjimu, Arbutas pavadino savo visuomeninės veiklos laimingiausią ir sėkmingiausią dieną, didžiausiu savo visuomeninio darbo laimėjimu.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ SUSIRINKIMAS

Šį sekmadienį, balandžio 12 d. tuoj po lietuviškų pamaldų, 11:45 v. įvyks Lietuvių Respublikonų Klubo susirinkimas Lietuvių Klubo apatinėje salėje.

Susirinkime kalbės Apskrities Kontrolierius Ralph J. Perk ir jo sūnus Ralph J. Perk Jr., kuris kandidatuoja į Ohio valstijos kasininkus. Įėjimas laisvas, prašomi visi atsilankyti.

• **AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS** Clevelando skyriaus metinis organizacijų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 19 d. 12 val. Lietuvių Klubo apatinėje salėje. Organizacijos prašomos prisijusti savo atstovus.

• **D.L.K. Birutės draugijos** Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyks balandžio 12 d., sekmadienį, 4 v. p. p. Leknickų bute, 3142 Redwood Rd., Cleveland Hts.

Valdyba kviečia susirinkime dalyvauti visas nares, ar norinčias tapti draugijos naremis.

• **Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos** suvažiavimas įvyks Holiday Inn, 2875 Medina Rd., Medina, Ohio 44256 (Route 18 and Interstate 71). Tel. 725-4390, š. m. balandžio 11-tą, šeštadienį.

Programoje — kokteiliai 6:30 v. v.; vakarienė — 8 v. v. ir tuoj po vakarienės labai įdomi ir naudinga prof. dr. Vytauto A. Biečiaus paskaita. Dr. Biečiauskas yra Xavier Universiteto, Cincinnati, psichologijos profesorius ir katedros vedėjas.

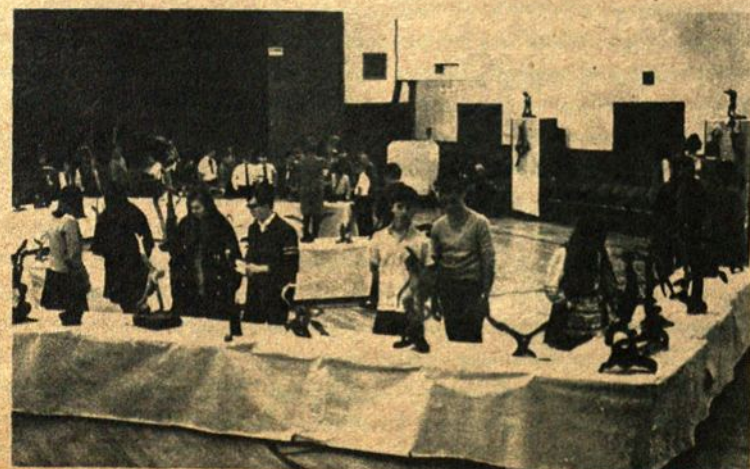
• **Česlovas Gedgaudas**, iš Santa Monica, Calif., buvo atvykęs į Clevelandą iš Vilties spaustuvei paliko rinkti savo knygos "Mūsų praeities beiškant" rankraštį su dokumentų fotokopijom.

• **Dr. Antanas Musteikis**, la n kydamasis Clevelande, drauge su John Cadzow, iš Kent, Ohio, aplankė Dirvą.

John Cadzow, kurio tėvai yra senosios kartos lietuviai rašo daktaratui disertaciją "Lietuvių atstovavimas Petrapičio Dumeje 1905 metais". Šiam moksliniam darbui užbaigti jis yra daug dirbęs bibliotekoje, kad užtikti anų dienų lietuvių veiklos pėdsakus.

• **Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.**

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

P. Baltuonio suruoštos Clevelande parodos bendras vaizdas.

Šv. Kazimiero lit. mokyklos tautinių šokių grupės Šoktino Subatėlės šokėjai, kurie bal. 19 d. koncerte drauge su mokykl. choru, vadovaujamu muz. Alfonso Mikulskio, atliks dešimties šokių pyne. Iš kairės: Rimvydas Petkus, Audra Petrulytė, Algis Gudėnas, Loreta Nykštėnaitė, Gediminas Puškorius, Rita Balytė, Ričardas Ramonis, Ingrida Šamatauskaitė, Algis Navickas, Roma Balytė, Vidas Klimaitis, Marytė Ežerskytė, Juozas Ežerskis, Danutė Miškinytė.

ISIGYKITE BILIETUS BANKETUI DABAR!

Tarptautinis kultūrinių darželių banketas įvyks balandžio 22 d. pirmą kartą lietuviškoje aplinkumoje. Naujos parapijos salėje.

Bilietai tik po \$3.50 asmeniui. Stalus galima užsakyti dabar, aštuoniems ar dešimčiai asmenų, bet mielai laukiami ir pavieniai dalyviai.

Be kitų įvairumų tą vakarą dalyvius palinksmins Grandinė. Veiks ir kokteilių baras. Pradėkit rinktis 6:30 valandą, pasižmonėti ir susipažinti su įvairių tautų svečiais. Kviečiame daugiau ir mūsų intelektualų, nes kitų tautų darželių valdybose veikia advokatai, teisėjai, greta šiaip organizacijų darbuotojai.

Bilietai gaunami pas: Rita Premeneckienę, banketo pirmininkę, 871-4186; K. S. Karpių, Lietuvių Darželio pirmininką, 481-5135, ir pas vicepirmininką, Juozą Sadauską, 481-0693. Bilietai privalo būti užsakyti ne vėliau balandžio 15 dienos. Kai kurios organizacijos jau užsisakę bilietus visai savo grupei. Rengėjai

• **PR. BALTUONIO** skulptūros kūrinių paroda Clevelande, kurią rengė kovo 20 LB Clevelando abiejų apylinkių valdyba, susilaukė gražaus pasisekimo bei įvertinimo.

Atidarymė LB I apyl. pirm. F. Eidimtas trumpai pristatęs dail. Pr. Baltuoni ir jo parodų rengimų talkininkę p. Baltuonienę, žodį tarti pakvietė muz. A. Mikulskį, kuris plačiau palietęs lietuvių kūrybingumą bei sumanumą ir veržlumą įvairiose meno šakose svetimoje padangėje, neša mūsų tautai ir mūsų gimtajai žemei garbę ir pasididžiavimą. Palinkėdamas kad taip įdomią ir brangią savo kokybę Pr. Baltuonio originalių skulptūros kūrinių parodą pamatytų platesnės lietuvių ir kietataučių masės.

Parodą aplankė virš 300 asmenų.

Pr. Baltuonis buvo išstatęs 85 kūrinius. Paroda įdomavosi ir jaunimas — šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos

mokiniai buvo organizuotai mokytojų atvesti parodon. Jiems paaiškinti mus ir paklausimus atsakinėjo pats dailininkas ir jo žmona. (fe)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

* **BALANDŽIO 17 D.** Thomas Lippitt lietuvių konservatorių klubo susirinkime skaitys pasakaitą tema: "Pionieriaus dvaisia".

BALANDŽIO 19 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos koncertas.

BALANDŽIO 22 D. Clevelando Kultūrinių Darželių Federacijos iškilminga vakarienė.

BALANDŽIO 25-26 D. Ateitininkų šventė.

GEGUŽES 23 D. Šv. Jurgio parapijai paremti koncertas — balius.

GEGUŽES 24 d. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslų metų užbaiguvės.

RUGSĖJO 12 D. Abiturientų pristatymas — balius, Ruošia LB Ohio apyg. jaunimo sekcija.

RUGSĖJO 26 D. Dirvos vakaras.

SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALOKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Už įvairius taupymo sertifikatus moka

5 1/4% iki 7 1/2%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai.

35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

Cleveland, Ohio

6621 Edna Avenue

361-1763

936 East 185th Street

531-7770

DIE MAKERS TRYOUT BORING MILL PUNCH FINISHERS

58 HOUR WEEK
LONG PROGRAM

ACTIVE TOLL & MFG. CO.

11785 FREUD

DETROIT, MICH.

(313) VA 2-8900

(22-29)

DETROITO ŠAULIŲ SUSIRINKIMAS

Kovo 22 d. Lietuvių Namuose įvyko St. Butkaus šaulių kuopos metinis susirinkimas. Atidarė kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas pakviesdamas praveisti: pirmininku Antaną Petruską ir sekretoriumi Vladą Mingelą. Vincas Tamošiūnas su glausiai atpasakojo dviejų metų laikotarpio nuveiktus kuopos darbus. Kadangi šauliai yra labai darbštūs ir tų nuveiktų darbų daug, tai jų čia ir neminėsim. Svarbiausias šiuo laiku prieš akis stovintis darbas, tai visuotinas JAV ir Kanados šaulių atstovų suvažiavimas, kuris įvyks balandžio 25-26 d. Detroito Lietuvių Namuose 3009 Tilton St.

Izd. Petras Bludžius padarė pranešimą apie išdov. Kuopai turėjo pajamų \$8,331.03 ir išlaidų \$5,947.75. Dabar kasoj yra \$2,383.28.

Kuopos protokolą perskaitė Vladė Šiurkienė, kuris be jokių pakeitimų buvo priimtas. Moterų sekcijos veiklą referavo Lidija Mingėlienė. Jos per praejusius ir šiuos metus Punsko trikampio lietuviams parengė ir išsiuntė 30 sluntinių.

Šaudymo sporto reikalais kalbėjo sekcijos pirmininkas Jonas Šostakas, o spaudos ir kultūros — Vladas Mingėla.

Kuopos valdyba ir sekcijos dviems metams išrinktos iš šių asmenų:

KUOPOS VALDYBA: pirm. Vincas Tamošiūnas, Leonardas Šulcas, Petras Bludžius, Lidija Mingėlienė, Elžbieta Jodinskienė ir Antanas Petruskas.

MOTERŲ SEKCIJA: Lidija Mingėlienė, Vladė Šiurkienė, Valerija Šulcienė, Bronė Selenienė, Genė Viskantienė, Marija Šimkienė ir Aldona Tamulionienė.

SPAUDOS IR KULTŪROS sekcija: Jonas Švoba, Vladas Mingėla, Antanas Grinius, Stefa Kaunelienė, Marija Sims, Leonardas Heiningas, Danutė Petronienė, Petras Januška, Pranas Taruta, Vladas Selenis, Feliksas Motuzas, Vladas Pauža, Vincas Tamošiūnas, Marijonas Šnapštys ir Alfonsas Žiedas.

ŠAUDYMO SPORTO SEKCIJA: Jonas Šostakas, Antanas Šiurkus, Jonas Kavaliauskas, Matas Baukys ir Vytautas Kunčinšas.

REVIZIJOS KOMISIJA: Marijonas Šnapštys, Eduardas Milkauskas, Bronius Valiukėnas ir Bronius Burba.

GARBES TEISMAS: Feliksas Motuzas, Juozas Racevičius, Juozas Briedis, Bronius Tatarūnas.

Vasario 16 gimnazijos būrelio vadovas: Jonas Butkus, Atstovai DLOC: Marijonas Šnapštys ir Eduardas Milkauskas.

Foto reporteriai: Kazys Sragauskas, Jonas Butkus, Jonas Maršalkovičius.

HOUSEKEEPING AIDE

Paid vacations, paid holidays, paid life insurance, paid retirement, time and a half for holidays worked & overtime.

CALL MR. STILGENBAUER

LUTHERAN HOME FOR THE AGED

2116 DOVER CENTER RD.

WESTLAKE, OHIO

871-0090

(24-27)

OPPORTUNITY FOR RN'S

LPN'S

Good starting salary, plus differential for evening & night duties, paid vacations, paid holidays, paid life insurance, paid retirement. Time and a half for holidays worked & overtime.

CALL MR. STILGENBAUER

LUTHERAN HOME FOR THE AGED

2116 DOVER CENTER RD.

WESTLAKE, OHIO

871-0090

(24-27)

WANTED IMMEDIATELY 1ST CLASS SKILLED MOLD MAKERS

For Plastic Molds & Die Cast. Steady day work. & fringe benefits. K R MOLD INC.

17331 Dean, Detroit, Mich.

(313) 368-1665

(22-28)

1ST CLASS SKILLED DIE MAKERS FOR METAL STAMPING PLANT. STEADY YEAR AROUND WORK. COMPANY PAID FRINGE BENEFITS.

DIAL MACHINE & TOOL CO., 10161 CAPITAL, OAK PARK, MICH.

(24-26)

Vaišių komisija: Kazys Sragauskas, Stefas Dryža, Juozas Augaitis, Feliksas Blaudys ir Jonas Butkus.

Atstovais šaulių suvažiavimui: Vladas Mingėla, Stefa Kaunelienė, Vladas Selenis, Leonardas Šulcas, Jonas Švoba, Elžbieta Jodinskienė, Antanas Grinius, Jonas Šostakas, Petras Bludžius, Marijonas Šnapštys ir Vincas Tamošiūnas.

Pagal LŠST statutą dalyvavusieji šauliai susirinkime pirminko Vinco Tamošiūno buvo prisiskaitinti. 40 šaulių priėmė priesaiką ir pasižadėjo dirbti Lietuvos laisvei ir jos gerovei. Kuopą priėmė 7 nauji nariai.

Valdyba ir sekcijos pareigomis dar nepasiskirstė, išskyrus Spaudos ir kultūros sekciją, kuri tuojau tą pačią dieną turėjo posėdį ir išsirinko valdybą šių asmenų: pirmininkas — Jonas Švoba, vicepirmininkas — Vladas Mingėla ir sekretorius Antanas Grinius. Sekcijos pirmininkai kuopos valdyboje eina vicepirmininkų pareigas.

Susirinkimas praėjo darbingoje ir pakiloje nuotaikoje. Jam pasibaigus visi susirinkimo dalyviai buvo vaišinami kava ir visokiais skanumynais. Vaisius vadovavo šauliai Antanas ir Vladė Šiurkai.

• **Detroito Kultūros Klubas** kovo 15 d. irgi išsirinko naują valdybą: pirmininkas Antanas Musteikis, vicepirmininkai: Rožė Bilaitienė, Lidija Mingėlienė ir Ona Neilan. Sekretoriai: Nijolė Mikšytė-Ward ir Vincas Tamošiūnas. Išdėdinkė Mikulionienė Mirga. Revizijos komisija: pirmininkas Alfa Gilvydis ir nariai: Kazys Sragauskas ir Marcelė Grinienė.

• **ALT S-gos Detroito** skyrius gegužės 3 d., 12 val. Lietuvių Namuose rengia Lietuvos Paskutiniojo Seimo vicepirmininko Alfonso Gilvydžio 75 m. amžiaus sukakčiai paminėti ir jį pagerbti akademiją. Paskaita skaitys VLKO vicepirmininkas prof. dr. Bronius Nemickas ir dipl. teisininkas Vincas Šarka.

• **Jūrų šaulių "Švyturys"** kuopos metiniame susirinkime dalyvavo virš 40 narių. Kuopos valdyba, papildyta naujais nariais: agr. Jurgis Baublys išrinktas II vicepirmininku ir kun. Kazimieras Simaitis kuopos kapelionu.

• **Skautų Kaziuko mugė** kovo 8 d. gyvą aviną laimėjo s. Leopoldas Heiningas.

• **Mirė dr. John P. Surbis**, Kovo 16 d. Miami Floridoje sulaukęs 67 m. amžiaus mirė dr. John P. Surbis, kuris iki išeinant į pensiją gyveno ir turėjo savo gydymo kabinetą Detroito. Jis yra gerai žinomas naujais ateiviais. Visi naujai atvykusieji ir reikalingi gydymo pagalbos jį rasdavo dr. John P. Surbio gydymo kabinete ir jis juos gydė nemokamai, kol jie įsikūrė.

• **Mirė Jonas Pranskus**, kovo 11 d. sulaukęs 77 metų amžiaus. Palaidotas Woodmerių kapinėse.

• **Mirė Jurgis Ambrosė**, Kovo 24 d. mirė ir kovo 28 d. iš šv. Antano bažnyčios buvo nulydėtas į šv. Jadvygos kapines. Mirė sulaukęs 87 metų ir Amerikoje išgyvenęs 57 metus. Liko žmona Anelė, dukterys Ona ir Lily ir 5 anūkai.

A. Grinius

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Prof. dr. A. Paplauskas-Ramūnas, tarptautinio maso pedagogas, Ottawos Universiteto lyginamųjų pedagoginių mokslų centro direktorius, psichologinių ir pedagoginių mokslų fakulteto ordinarinis profesorius, eilės knygų autorius, šių metų balandžio mėn. 12 d. atvažiuoja į Chicago ir skaitys paskaitą Tumo-Vaižganto 100 metų minėjime, kuris įvyks McKay public school, 69th ir So. Fairfield gatvių kampas, 4 val. p. p.

Minėjimą rengia Korp! Neo-Lithuania.

Visuomenė kviečiame gausiai dalyvauti.

• JAV LB VI-tosios Tarybos rinkimams pravesti Chicagos apygardos rinkiminę komisiją sudaro: Pilypas Narutis, pirmininkas, Irena Smieliauskienė, Kostas Januška, kun. dr. Antanas Juška ir Stefanija Kaulėnienė. Komisijos adresas: 6441 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Telef. WA 5-9436.

• Vakarų Apygardos JAV LB Tarybos rinkiminę komisiją sudaro: Alfonsas Tumas, pirm., Juozas Kojelis, Antanas Mažeika, Bruno Markis ir Algirdas Traskis. Adresas: A. Tumas, 19534 Haynes St., Reseda, Calif. 91335.

• Lietuvių Agronomų Sąjungos Chicagoje visuotinis metinis susirinkimas įvyks š. m. balandžio 11 d., 7 v. v. Play House patalpose, 2515 West 69 Street. Darbų programoje, be bendrų klausimų, bus apsparstyta ir meninio kūrinio (romano ar apsakos) Lietuvos ūkininko pavergimo trisdešimtmečiui atžymėti reikala. Be to, bus rodomos skaidrės — dr. agr. A. Šestoko ir vėliausiai gautos iš Lietuvos.

NEW YORK

* VIRGINIJA MIKĖNIENĖ Philadelphiaje surengtame vakare, Putnamo seselių rengiamos jaunimo stovyklos naudai, skaitė lietuvių autorių kūrinius. K. Čikoto nuotrauka

LIETUVIŲ MOTELIS FLORIDOJE

Albina ir Vytautas Tomkus turi motelį Sapphire Sea Motor Lodge, ant vandenyno kranto, 700 Ocean Drive, Juno Beach, North Palm, Florida 33403. Telef. (305) 844-3388. Motelis yra prie A1A kelio, 20 minučių nuo Palm Beach aerodromo.

Savininkai kviečia lietuvius pas juos praleisti atostogas, pasimaudyti Atlanto vandenyne ir pailsėti ramioj vietoj. Vasarą kainos už kambarius daug atpigintos.

* VYTAS GRUZDYS, pasižymėjęs lengvosios muzikos ir operetinės dainininkas, pirmą kartą pasirodys lietuviškame rengime -- New Yorko lietuvių operetės choro metiniame koncerte.

MALONIAI KVIEČIAME ATILANKYTI Į L.S.T. KORP! NEO-LITHUANIA RENGIAMĄ KAN. J. TUMO VAIŽGANTO 100 METŲ GIMIMO MINĖJIMĄ,

kuris įvyks 1970 m. balandžio 12 d., 4 v. p. p. McKay salėje, 69 ir S. Fairfield kampas, Chicagoje.

Programoje: AKADEMIJA, MENINĖ DALIS. Įėjimas — AUKA.

L.S.T. Korp! NEO-LITHUANIA

certe balandžio 11 d. Maspetho lietuvių piliečių klubo salėje. Programoje taip pat dalyvaus akt. Leonas Barauskas, muz. Darius Lapinskas ir Operetės moterų choras, vadovaujamas muz. M. Cibo, Akompanuos muz. A. Kačanauskas. Dekoracijos dail. J. Juodžio. Po programos šokiai, grojant Gutausko orkestrui.

* ALGIS MODESTAS, Korp! Neo-Lithuania Vyriausios valdybos pirmininkas kovo 22 dieną buvo atsikrėjęs iš Chicagos korporacijos reikalais.

Ta proga New Yorko padalinio pirmininkės Giedrės Kumpikaitės tėvelių rezidencijoje įvyko nelituanų ir filisterių susirinkimas, kuriame išklausius pirmininko A. Modesto pranešimo buvo pasidalinta mintimis ir padiskutuota korporacijos stiprinimo bei veiklos plėtimo organizaciniais klausimais. Itin kreipta dėmesio į dvasinį jaunųjų korporantų ugdymą.

* PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS, vadovaujamos dr. V. Paprocko dėka, Delaware, Indiana ir Kansas gubernatoriai Vasario 16 dienos proga pasiskelbė proklamacijas.

Sąjungos valdyba šiemis trims gubernatoriams pasiuntė po knygą "Lithuania 700 Years".

* ANTANAS JURGĖLA, ALTS-gos Brooklynso skyriaus valdybos narys po širdies atakos ilgesnį laiką išbuvęs ligoninėje sugrįžo ir palengva sveiksta. Jis yra aktyvus lietuvių org-jų veikėjas bei tautinio gyvenimo stebėtojas, daugelio lietuvių laikraščių skaitytojas ir jų rėmėjas. (eč)

PADĖKA

Š. m. sausio 2 d. 5 val. ryto mane ištikus širdies smūgiui, greitosios policijos pagalba skubiai buvau nuvežtas į Wyckoff Heights Hospital ir kritišką padėtį paguldytas. Gavęs pirmąją pagalbą ir rūpestingos priežiūros dėka atsilaukiau nuo mirties ir po 6 savaitių gydymo grįžau į namus. Dr. Edmund S. Diller ir savo žmonos Emilijos bei šeimos priežiūroje pamažu sveikstu.

Šios netikėtos nelaimės metu mane asmeniškai lankiusiems, telefonu ir laiškais pareiškusiems užuojautas, reiškiau nuoširdžią padėką visiems už man skirtus linkėjimus bei rūpestingą pagalbą ir pagarbą ištikusios nelaimės metu.

Malonu matyti ir girdėti, kad atsiranda asmenų kurie suprasdami žmogišką vertę ir netikėtos ligos palietą, liūdesy ir skausme

ONOS ZUBAVIČIENES REČITALIS

Amžių bėgyje daina nuolat turėjo savo brangintojų ir puoselėtojų. Žmogus ir daina taip natūraliai derinasi, kad nemėgstancio dainos asmens tiesiog nei su žiburiu nei manoma surasti. Taip mūsų protėviai savo dainas širdyse yra išnešę ir gyvai išlaikę iki šių dienų. Jos mus guodžia, teikia vilties ir džiaugsmo. Gal būtų dėl to, kad viskas yra taip natūralu, nuoširdu ir paprasta, nes čia vyrauja jausmas ir nuotaika, o ne kietas protas. Ir laimingas tas, kuris gali nuoširdžiu ir tyriu jausmu save išdainuoti.

Mūsų tautietė Ona Gailiūtė-Zubavičienė jau daugelį metų yra nuolatinė koncertų dalyvė ir draugiška lietuvių parengimų talkininkė, New Jersey ir apylinkėse. Ji lietuvišką dainą puoselėja su visišku atsidaivimu ir meile. Galima drąsiai tvirtinti kad daina yra neatskiriama jos gyvenimo paguoda ir palidovė. Kur ją besutiktumei ir apie ką bekalbėtum, gali būti tikras, jog anksčiau ar vėliau kalba pakrups dainavimo linkme.

Ona Zubavičienė mezzosopranas pastaruoju metu intensyviai ruošiasi savo koncertui — rečitaliui, kuris įvyks 1970 metų balandžio mėnesio 19 dieną, sekmadienį 5 val. 30 min. vakare, Judson Hall. Ši koncertų salė randasi 165 West 57-tojų gatvėje, Manhattan, New Yorke ir yra gana lengvai iš bet kur pasiekiamo. Kaip sakytą, mūsų dainininkė lietuvių visuomenei ir bendruomenei yra nuoširdžiai ir gausiai pasitarnavusi. Ji yra verta mūsų visų paramos ir dėmesio.

Savo repertuaro pirmoje dalyje ji mums patieks vokiečių, prancūzų ir austrų kūrėjų dainas, o antroji dalis bus išties skirta lietuvių kompozitorių kūrybai. Jos programa pasirinkta įvairi, įdomi, išbalansuota ir neperkrauta. Akompaniatorius — Fritz Kramer, nuolatinis Judson Hall dainininkų palydovas skambins ir mūsų dainininkei. New Jersey ir New Yorko lietuviams bus tikrai gera proga paremti šią nuoširdžią dainos populiarinimą.

Prasau visų priimkite mano lietuvišką padėkos žodį — ačiū! Mano linkėjimai: daug laimės ir sėkmės Jūsų tautiškos veiklos sumanymuose ir darbuose.

Antanas Jurgėla
Brooklyn, N.Y.

rintoją atsilankant balandžio 19 dieną 5 val. 30 min. į Judson Hall. 165 West 57th Street, New York. (J.v.)

DRAMOS VEIKALO KONKURSAS

Los Angeles Dramos Sambūris žvelgdamas į Antrąjį Teatro Festivalį, kuris numatomas 1971 m. Chicagoje, skelbia scenos veikalo konkursą.

Už geriausius kūrinius autoriams yra skiriama:

Pirmoji premija -- 1,000 dolerių.

Antroji premija -- 500 dolerių.

Los Angeles Dramos Sambūris pasilieka teisę

se premijuotus veikalus pastatyti, kaip premjeras.

Veikalo žanras ir tema nevaržomi. Pageidaujama, kad veikalas būtų techniškai įmanomas pastatyti mūsų egzodo sąlygose ir užimtų normalaus spektaklio ilgį.

Rankraščiai turi būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašyti slapvardžiu. Į atskirą voką įdėti savo tikrąją pavardę, adresą, telefono numerį ir ant voko užrašyti pasirinktą slapvardį ir veikalo pavadinimą. Vokas Vertinimo Komisijos nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

Dramaturgai prašomi rankraščius siųsti iki 1970 m. liepos mėn. 1 d. šiuo adresu:

Los Angeles Dramos Sambūris, 4601 W. 4th St., Los Angeles, Calif. 90005

Vertinimo Komisiją sudaro: prof. dr. Č. Jasutytė, rašytoja Alė Rūta, režisierė D. Mackia-linė, rašytojas dr. J. Tininis ir prof. dr. E. Tumienė.

Dramos Sambūrio Valdyba

Skaityk ir platink DIRVĄ

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS S-GOS

CHICAGOS SKYRIUS RENGIA

PAVASARIO BALIŲ,

š. m. balandžio mėn. 11 d.,

7:30 val. vak., šeštadienį,

DARIAUS-GIRĖNO SALĖJE,

4416 So. Western Ave.

GROS Korp! NEO-LITHUANIA ORKESTRAS.

BUS MENINĖ PROGRAMĖLĖ. VEIKS BUFETAS.

Bilietai kainos su maistu: suaugusiems — \$5.00, studentams — \$4.00.

Skyriaus nariai ir visuomenė kviečiama šiame baliuje dalyvauti.

DEL STALIUKŲ PRASOM KREIPTIS PAS p. E. Matulienę, 2022 W. 51 St., Chicago, Ill. 60609, telef. PR 8-4236.

KNYGA, APIE KURIĄ VISI KALBA...

AR TURITE?

REZISTENCIJA

ROMANAS

R. SPALIS

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. R. Spalio romaną "Rezistencija"
Kaina 6 dol.

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)

.....
(namo numeris ir gatvė)

.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

Mirus Lietuvoje jų motinai

ONAI SILIŪNIENEI

mūsų geriems bičiuliams ALEKSUI, KAZIUI ir BRONIUI SILIŪNAMS bei jų artimiesiems reikiame užuojautą

Stella ir Vytautas Abraičiai

Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Chicagoje nariams — ALEKSUI ir BRONIUI SILIŪNAMS, brangiai motinai

ONAI SILIŪNIENEI

Lietuvoje mirus, reiškia nuoširdžią užuojautą

L.T.A. Sambūris
Chicagoje

A + A

VYTAUTUI AKELIUI

mirus, žmoną BRONĘ, seserį su švogeriu ir kitus gimines bei artimuosius jų skausmo valandose nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Venezuelos LB Centro Valdyba